

Redaktora vārdi

Uz gaismu!

Ir februāra vidus, brīžam līst, brīžam puteņo, un mēs nākam pie jums, lasītāji, jaunajā veidolā otrreiz. Ceram, ka pasta precizētie skaitļi tiešām ļaus avīzi saņemt katrā pastkastītē, kā tas ir paredzēts.

Paldies visiem, kas piedalījās aptaujā! Dienā, kad nodevām avīzi tipogrāfijā, vēl saņēmām anketas *Likajā muižā* un pastā, tāpēc apkopojums un analīze nākamreiz. Pašlaik varam pateikt, ka atsaukušies ir 29 cilvēki internetā un 52 cilvēki aizpildījuši papīra anketas. Tas viss nonāks novada izpildvaras rīcībā, un mums, redakcijai, novada vadībai jāprasa, kā šos datus un izteiktās domas izmantos turpmākajā darbā. Tur ir, ko galvu palauzīt.

Gada sākumā ciemojāmies Kaļķos. Par to šoreiz. Dienā, kad būs nodrukāts februāra *Dundadznieks*, viesosimies Vīdālē.

Un tagad svarīgākais. Visu februāra pirmo nedēļu, izbraucot no mājām ap pusastoņiem, ārā valdīja tumsa. Bet pēc brīvdienām, 9. II rītā, kāds jau bija pielicis gaismas mirkļus klāt. To novēlu mums visiem pamanīt un novērtēt.

Alnis Auziņš

3. lpp. Pašu ierosmes + pašu rīcība = pašu dzīves kvalitāte.
4. lpp. Braucam ciemos! Sākam ar Kaļķiem.
6. lpp. Filmēšana bija liels notikums. Atceras dundadznieki un režisors Jānis Streičs.
8. lpp. Kukulīti visā Latvijā cep līdzīgi, taču ir nianse, kā uz tā ievēl svītriņas.
9. lpp. Kāpēc jāsaudzē, bērni vēl saprot, kāpēc jātaupa, — to vēl ne. Ekoskola *Kurzemītē!*

Mūsu kopējais prieks!

Tā par novada dziedošo talantu koncertu saka kolciniece Baiba Šuvcāne, un tam var tikai piekrist. Šogad lieliskais pasākums notiks jau piekto reizi — 7. III Kolkā un 28. III Dundagā. Svētkus, kas vieno abus pagastus, ar nepacietību gaida daudzi.

Ieklausīsimies rīkotāju un dalībnieku atziņās! Vārds Smaidai Šnikvaldei, Inorai Sproģei, Baibai Dūdai, Baibai Šuvcānei, Ilzei Sojai un Andrim Pūpolbergam!

— Kā viss sākās?

Inora: — Mēs tikāmies martā, kad pūpoli

mēģina un tas izdodas, tad mazais pirkstiņš jau ir iedots! Gatavošanās arī nav viegla, bet

kuplinājusi skatītāju rindas.

Inora: — Šis pasākums ir liels ieguldījums novada kultūras dzīvē, par ko liecina kuplais dalībnieku un apmeklētāju skaits. Dalībnieki ir koncertējuši arī Jūras svētkos, esam apzinājuši savas spējas, radošais darbs veidojis kopības un piederības izjūtu. Koncertu tēmas — mīlestība, teātris un kino, humors un parodija. Šogad — brīva izvēle. Aizvadītajos pasākumos piedalījušies ap 100 dalībnieku

turklāt vēl patīk dziedāt un ļoti labi tas izdodas, mūsu novadā ir daudz — Aldons Zumbergs, Ģirts Kalnbirze, Aldis Pinkens, Jānis Dambītis, Regīna Rūmniece, Baiba Dūda, Aiga Ūdre, Ansis Roderts, Jānis Simsons... Cerēsim, ka šis saraksts šogad papildināsies. Paši jaunākie dalībnieki līdz šim bijuši Anna Jansone un Niks Duplavs, cienījamākās dāmas — Ņina Dāvidsone un Ilze Soja. Uzticamākie dalībnieki, kas piedalījušies visos koncertos, ir Valters Lakevics, Elīza Sakniņa, Ira Māgure, Mareks Borsuks, Ilze Soja, Jānis Simsons un Andris Pūpolbegs. Vakara vadītāju lomā iejutušies Anete Tauniņa un Jānis Klucis, Baiba Dūda un Aigars Zadiņš, Evita Ernštreite un Dzintra Tauniņa.

Kolkā ar mums kopā muzicējuši Māris Blāze ar grupu *Jūrkant* un *Lustīgais blumīzers*. Šopavasar 7. III sadziedāšanās ar publiku Kolkā vadīs un pēc koncerta balli spēlēs grupa, kas pieteikusies Eirovīzijas atlases konkursam, *Rock'n' Berries*, — pieci jaunieši. Tās dibinātājs un līderis ir talantīgais dziedātājs Oskars Millers.

Smaida: — Dundagā ir spēlējuši *Zvaigžņu lietus*, Jānis Kalniņš, *Nakts ziņas*, Vīgors un Viktors. 28. III koncertu kuplinās grupa *Sienāži* no Ugāles.

— Baiba (to prasu Kolkas Baibai), kādas tev ir attiecības ar dziesmu?

Baiba Š.: — Vislabākās! No bērnības to esmu mīļējusi, mājās ir skanējusi mūzika, skolas laikā esmu dziedājusi korī, piedalījusies Dziesmu svētkos. Tad mazliet pagāju no dziesmas malā, tomēr tā mani pavada visu mūžu. Pašlaik mūzika no visiem mākslas veidiem man ir pirmajā vietā. Mana gaume ir

Nobeigums 10. lappusē

• Koncertā pirms gada. Māris Blāze, Evita Ernštreite, Dzintra Tauniņa un Inora Sproģe.

Alda Pinkena foto

zied... Ar šo dziesmu 2011. gada 5. martā Māris Podiņš atklāja pirmo novada dziedošo talantu koncertu *No sirds uz sirdi*.

Smaida: — Dundagā vietējo talantu koncerts notika arī iepriekš, bet aizvien grūtāk bija atrast jaunus dziedātājus. Pēc novada apvienošanās radās ideja to rīkot kopā ar kolciniekiem — būs jaunas balsis, jaunas sejas, jauni talanti! Ieceri ar prieku atbalstīja Kolkas meitenes un kā muzikālie pedagogi uzņēmās atbildīgāko darbu — sagatavot dziedātājus. Pats grūtākais gan ir pierunāt un pārliecināt cilvēku dziedāt. Kad vienreiz pa-

vienlaikus — ļoti interesanta gan dziedātājiem, gan mums, rīkotājiem, vērojot, kā dziedātāji mēģinājumos atrisās, iegūst pārliecību.

Baiba D.: — Bija apjausma un cerība, ka tāda kopīga dziedāšana, varēšana, līdzī jušana nesīs tikamus augļus. Un tā arī ir noticis. Manuprāt, stāsts ir par sulīgām un pozitīvām emocijām, izkāpšanu no rutīnas, vēlmi pārsteigt un tapt pārsteigtam — dzīves svinēšanu neatkarīgi no lomas, kuru tajā brīdī ieņem. To varu teikt no savas pieredzes. Esmu gan dziedājusi, gan vadījusi pasākumu, gan

no Vīdales, Kaļķiem, Valdemārpils, Dundagas un Kolkas. Gribētos izkustināt mazirbniekus un citu mazo ciemu dziesmu mīļotājus. Kas zina, varbūt...

Talantu koncerta dalībnieki uzstājušies individuāli, duetos un dažādās apvienībās. No kolektīviem atzīmējami *Līcis-93*, Dundagas vidusskolas ansamblis, pansionāta meitenes, *Sensūs* dejojājas, Kolkas amatiereteātris, līnijdeju grupa. Īpaši pārsteidza Rodertu ģimene pilnā sastāvā. Publikai vienmēr ir patīkami redzēt uz skatuves savus vadītājus un sabiedrībā pazīstamus ļaudis. Un tādu, kam

Dundagā

21. III mazo vokālistu konkurss *Cālis un Gailis 2015*. Aicinām «cālēnus» līdz 6 gadu un «gailēnus» līdz 13 gadu vecumam! Ziņas Dundagas Kultūras pilī vai pa tel. 63237859, 29141121 vai 22021270.

28. III plkst. 19.00 novadu talantu koncerts *Mēs tikāmies martā*. Ieeja uz koncertu 3 €, uz balli 3 €, uz koncertu un arī balli plkst. 22.00 — 5 €. Matemātika vienkārša!

Kolkā

1. III tautas namā Arvīda Krieva dokumentālā filma *Freimis. Mārtiņš Freimānis* (sk. 11. lpp.). Ieeja 2 €.

7. III plkst. 19.00 novadu talantu koncerts *Mēs tikāmies martā*. Balle plkst. 23.00. Cenas tās pašas.

Runas vīriem ir spēks rokās

Domes sēdē 29. janvārī

Nolēma slēgt sadarbības līgumus 2015. gadam ar Rojas un Talsu novada pašvaldību Ziemeļkurzemes jauniešu kamerorķestra darbībai (1027,74 €); ar Talsu novada pašvaldību izglītības jomā (5220 €) un kultūras jomā (1094,44 €). Atbalstīja Dundagas vidusskolas ierosmi iesaistīt 10. un 11. klases skolēnus projektā *Esī lideris!*, piešķirot tam 1536 € un skolotāja darba samaksai 632 €.

Piešķīra finansējumu projekta *Atbalsts pasākumu īstenošana jauniešu sociālas atstumtības riska grupu integrācijai izglītībā Dundagas novadā* sasniegto rezultātu ilgtspējas nodrošināšanai 2015. gadā 13968,36 €, kas izlietojams atbalsta personāla atalgojumam.

Ievēlēja Dināru Neifeldu par Interesešu izglītības programmu izvērtēšanas un mērķdotāciju sadales komisijas locekli.

Apstiprināja kultūras pasākuma plānus 2015. gadam: Kolkas tautas nama izstrādāto plānu par 20 245 € un Dundagas Kultūras pils plānu par 23 421 €.

Noteica telpu nomas maksu Dundagas pils telpām 0,20 € mēnesī par kvadrātmetru bez PVN.

Apstiprināja novada domes 29.01.2015. saistošos noteikumus nr. 1 *Par Dundagas novada pašvaldības 2014. gada budžeta izpildi*; nr. 2 *Par grozījumiem Dundagas novada pašvaldības 27.01.2010. saistošajos noteikumos nr. 2 «Par ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšanas aizliegumu Dundagas novadā»* un nr. 3 *Grozījumi*

mi Dundagas novada domes 27.02.2014. saistošajos noteikumos nr. 4 «Par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu un sociālajiem pabalstiem».

Nolēma iegādāties operatīvajā līzīgā automašīnu Sociālā dienesta vajadzībām līdz 16 000 € vērtībā bez PVN un sagatavot dokumentāciju automašīnas *Peugeot Boxer* pārdošanai izsolē, nosakot pārdošanas sākumvērtību 3800 €.

No 02.02.2015. noteica maksu par novada pašvaldības Dzimsarakstu nodaļas pakalpojumiem (sk. 3. lpp.).

Dzēsa nekustamā īpašuma nodokļa pamatparādu un nokavējuma naudas personām pēc saraksta, kopā 51,61 €.

Nolēma dzēst likvidētajai a/s *Kolka* nekustamā īpašuma nodokļa parādu par nekustamo īpašumu *Atpūta*, kadastra nr. 8862 007 0209 — 9,30 €, a/s *Zivju pārstrādes kompānijai Kolka*, kadastra nr. 8862 507 0010 — 458,05 €.

Paredzēja 2015. gada budžētā 1500 € dotāciju Kurzemes plānošanas reģionam.

Piešķīra finansējumu pašvaldības kapitālsabiedrībām, komunālo pakalpojumu sniedzējiem, SIA *Ziemeļkurzeme* 398 € mēnesī un SIA *Kolkas ūdens* 327 € mēnesī 2015. gadā par centralizētajā ūdensapgādes tīklā piegādāto ūdeni.

Paredzēja 2015. gada budžētā finansējumu bērnu dārza *Kurzemīte* 7. grupas telpu

remontam, bet par vajadzību atvērt septembrī 7. grupu, par finansējuma piešķiršanu personālam un telpu aprīkojumam lemt maija un jūnija Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēdē, apspriežot budžeta grozījumus.

Pieņēma iekšējos noteikumus *Par atsevišķu nedzīvojamo telpu nomu* un atcēla novada domes 25.211.2009. lēmuma nr. 274 *Par atbalstu sportam* 1. punktu.

Mainīja lietošanas mērķi nekustamā īpašuma *Jugumeģi* zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 8862 007 0087, to nosakot 0,25 ha «individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme», un 0,66 ha «zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība».

Izbeidza lietojuma tiesības uz zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 88620020147. Apstiprināja zemes ierīcības projektus nekustamajiem īpašumiem: lai sadalītu *Lateves Dravniekus* un *Pīlādžus* divās daļās; lai pārkārtotu nekustamo īpašumu *Vārpa* un *Strautmaļi* robežās. Atļāva izstrādāt zemes ierīcības projektu nekustamā īpašuma *Melķi* sadalīšanai trīs daļās.

Nolēma bezstrīda kārtībā piedzīt nekustamā īpašuma nodokļa pamatparādu un nokavējuma naudu, vērojot piedziņu uz parādnieka naudas līdzekļiem un tam piederošo kustamo mantu un nekustamo īpašumu, par īpašumu *Bērnlidumi* — nekustamā īpašuma nodokļa pamatparāds 73,60 € un nokavējuma nauda 38,25 €, un par īpašumu *Bitenieki* — nekustamā īpašuma nodokļa pamatparāds 54,83 € un nokavējuma nauda 27,60 €.

Protokolu pārlūkoja Sandra Kokoreviča

Būt radošiem un atbildīgiem

Novada vadītājs Gunārs Laicāns atskatās uz Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) un uz novada domes sēdi.

«Mūsu pašvaldībai jāstrādā pēc plunkšķa metodes»

— LPS domes sēdē 30. I galvenais bija budžeta jautājums. Izcēlās strīds starp Pierīgas pašvaldībām un apvienību, kurā pulcējusies 21 pašvaldība, bijušie rajona centri. Pirmie pārmeta otrajiem — kas jūs par attīstības centriem, ja lielākā daļa no jums saņem naudu no Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda, bet Pierīgas pašvaldības ir donori! LPS budžetu ar vienas balss pārsvaru gan pieņēma.

Atkal pārliecinājāties, cik pašvaldības ir atšķirīgas, katrai ir savas intereses. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Kaspars Gerhards runāja par vispārīgām lietām, kā apgūsim ES naudu. Reizēm gan liekas, ka ministriju līmenī nav īstas skaidrības, kā jāstrādā, lai piesaistītu lielos ES finansējumus.

— **Tādās sanāksmēs vienmēr pašam sev jāvaicā: kā tas skar mūsu novadu, ko varam iegūt?**

— Tieši tā. Mums pašiem piedalīties lielos ES projektos ir grūti, neietilpstam arī lielos grupējumos, vienīgi piekrastes pašvaldību apvienībā. Tāpēc Dundagas novadam jāstrādā pēc plunkšķa metodes. Paskaidroju: ja upē vai ezerā iemet akmeni, izplatās viļņi, centrā spēcīgi, bet kaut kas aizviļņo arī tālāk. Ja naudu iegūst Ventspils vai Talsu novads, tad ir svarīgi, lai vilnis atnāktu arī līdz Dundagas novadam, līdz ar to esam ieinteresēti šo centru attīstībā. Tāpēc tiekos ar Talsu novada vadību, lai pārrunātu, kādos kopīgos projektos strādāt. Piekrastes infrastruktūras attīstībai nozīmīga ir Ventspils pilsēta. Ļoti svarīgi būtu izveidot pakalpojumu sniegšanas punktus no Kolkas līdz pašai Ventspilij.

Sēdē uzstājās valsts kontroliere Elita Krūmiņa ar saviem palīgiem. Kopīgs secinājums: Valsts kontrolei biežāk nepastarpināti jātiekas ar pašvaldībām. Valsts kontroliere skaidroja divas galvenās pārbaudes: kā pašvaldības ievēro finanšu disciplīnu, atbilstmi normatīvajiem aktiem, un lietderības pārbaude. Dažādu pārbaudītāju valstī netrūkst, un diemžēl katrs normatīvos aktus skaidro atšķirīgi, kas rada domstarpības. Proti, pašval-

dības nauda bieži vien ir nepareizi noformēta, tēlaini sakot, naudai jābūt kreisajā kabatā, bet tā atrodas labajā. Kontrolēs pilnīgi visas pašvaldības, un mums tas vēl ir priekšā. Tāpēc arī mūsu pašvaldības galvenā grāmatvede visam rūpīgi seko līdzī.

Pārliecināt ar argumentiem

— Pašvaldības domes sēdē 29. I vispirms bija ievērojama tāpēc, ka ir pirmā, kuras audioierakstu ievietos pašvaldības interneta vietnē. Tas nāks par labu visiem, arī deputātiem, jo tiks īpaši pārdomāt uzstāšanās. Bija patīkami klausīties, kā deputāti cits citu rauga pārliecināt ar argumentiem. Otrkārt, iepriecināja, ka sēdes galvenos jautājumus izskatīja 45 minūtēs. Tātad deputāti, kā arī izpildvara, ir krietni pastrādājuši iepriekš — komitejās, pieaicinot arī vajadzīgos speciālistus. Tā jābūt vienmēr — domes sēdē lielām diskusijām vairs nav vietas. Bija vērtīgi redakcionālas dabas priekšlikumi, īpaši no deputātes Guntas Abaja, kas parasti pamana tādās lietās.

Pašvaldības budžeta pieņemšanai mums ir ideāli apstākļi, jo valsts budžets pieņemts pašas gada beigās, dodot mums pietiekami laiku sagatavoties. Februāra domes sēdē jāapstiprina mūsu budžets. Iepriekš par to nopietni spriedīs februāra komitejās. Ar jauno budžetu saistās arī sadarbības līgumi — ar Talsu un Rojas novadu par Ziemeļkurzemes jauniešu kamerorķestra darbības nodrošināšanu. Sadarbība ar Talsu novadu mums ir svarīga kultūras un izglītības nozarē, arī būvvaldes jomā, ko rosina jaunais Būvniecības likums. To der atcerēties, kādai mūsu struktūrai prasot palielināt štatus, — vai esam pilnībā izmantojuši šādas sadarbības iespējas!

Svarīgs bija jautājums par vidusskolas 10. un 11. klases audzēkņu iesaistīšanu apmācības programmā *Esī lideris!*, tāpat par atbalsta personālu skolām. Šādām ierosmēm jāseko līdzī, arī avīzei tas uz priekšu jāatspoguļo.

Iecerētie pārkarājumi valsts izglītības sistēmā, pāreja uz jauno finansēšanas modeli satraukusi daudzas pašvaldības, arī mūsu. LPS sēdē jautājām ministram K. Gerhardam,

vai viņš būs mūsu sabiedrotais sarunās ar Izglītības un zinātnes ministriju, un ministrs atbildēja apstiprinoši. Pārkārtojumi paredz, ka vidusskolā katrā klasē jābūt vismaz 14 audzēkņiem. Mums pašlaik 9. klasē Dundagā māsās 20 bērnu, Kolkā 2, bet cik atnāks uz mūsu vidusskolu? Vai mēs, pirmām kārtām vidusskola, pietiekami strādājam ar vecākiem? Pašlaik mūsu 10. klasē ir vien 12 audzēkņi... Valsts nostādne ir tāda: ja pašvaldība šādā gadījumā grib saglabāt vidusskolu, tai jāpiemaksā klāt. Mēs jau tā no valsts saņemam par 100 000 € mazāku dotāciju, jo mums ir samazinājies iedzīvotāju blīvums uz vienu kvadrātkilometru! Tas nozīmē mazākas algas skolotājiem, cieš arī interešu izglītība. Bērni novadā dzimst pietiekami, bet kopumā skaits samazinās.

Grozījām saistošos noteikumus, pagarinot aizlieguma laiku ģenētiski modificētiem kultūraugiem. Valstī ir uzraudzības iestāde, kas to kontrolē, un kādreiz būtu interesanti uzzināt viņu viedokli par šo problēmu. Grozījām arī saistošos noteikumus, kas skar cilvēku atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu, un sociālajiem pabalstiem.

Lēmām par dotāciju Kurzemes plānošanas reģionam. Uz šim apspriedēm brauc mana vietniece deputāte Andra Grīvāne. Svarīgi arī turpmāk skaidrot sabiedrībai, cik aktīvi izmantojam šos resursus.

Ar naudu atbalstījām SIA *Kolkas ūdens* un SIA *Ziemeļkurzeme*, kas katru mēnesi saņem finansējumu. Tāpat nolēmām finansēt jaunas grupiņas atvēršanu bērnu dārzā *Kurzemīte*. Jau pērn šim nolūkam piešķīrām 10 000 €, ko gan neiztērēja. Kā grupiņu aprīkos, par to vēl spriedīsim, bet visam jābūt gatavam 1. IX.

— **Kādu vārdu par komitejās skatītajiem, bet uz domes sēdi nevirzītajiem jautājumiem!**

— Diskusija izvērtās par lībiešu lietām. Dome apstiprina kultūras pasākumus abos pagastos. Pasākumus, kas notiek Dundagas pagastā, parasti rīko Kultūras pils meitenes. Tāpat jābūt arī Kolkas pusē — kolcinieki pāranga visus pasākumus savā pagastā, arī Mazirbē, kas ir trešā lielākā, nozīmīgākā vieta novadā. Protams, vispirms skaidri jāapzinās, kas ir «lībiešu pasākumi». Janvāra beigās bija jauks koncerts Lībiešu tautas namā, bet tas nebija lībiešu pasākums. Lībiešu svētki augustā, Līvu karoga svētki novembrī — tie neapšaubāmi ir lībiešu pasākumi. Saprotais,

Mēneša jautājums

— **Vai jums šķiet, ka Latvijai pastāv kara draudi no Krievijas puses?**

Ingrīda Liepa Kolkā: — Pastāv gan. Ja reiz tas atkārtotās Ukrainā, tad tikpat labi tas var notikt arī šeit. Nesaku, ka tā būs. Tomēr notikt var.

Kaspars Kristiņš Dundagā: — Reāli tas ir, jo attiecības ar Krieviju ir pasliktinājušās. Taču apgalvot, ka būs karš, nevaru. Ceru, ka tik tālu nenonāks.

Andris Antmanis Pitragā: — Diez vai. Praktiski tādu iespēju nepieļauju. Mēs tomēr esam Eiropas Savienībā un NATO. Tas dod drošības sajūtu. Mums Latgalē arī nevarētu izveidoties tāda situācija kā Ukrainā, kur bija iekšējās nekārtības.

Automašīnas izsole

Dundagas novada pašvaldība atbilstoši *Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likumam* paziņo par kustamās mantas, **2006. gada automašīnas Peugeot Boxer, rakstisku izsolī**, kuras piedāvājumus atvērs 9. III plkst. 14.00 Dundagā, Pils ielā 5-1. Automašīnu var apskatīt Dundagas novada Kolkas ciema *Brigās* darba dienās, piesakoties pa tel. 29458652. Nosacītā cena 3800 €, nodrošinājums 380 €. Lemaksas un samaksas kārtība pēc izsoles noteikumiem.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties pašvaldības kancelejā Dundagā, Pils ielā 5-1 darba dienās plkst. 8.30.–12.00 un 13.00–16.30 vai pašvaldības interneta lapā www.dundaga.lv.

ka pašvaldība ar naudu pabalsta Kolkas un Mazirbes lībiešu grupas. Bet atbalsts tiešām ir domāts lībiešu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai! Ja Kolkas grupa brauc kopt un stiprināt lībiešumu pie Mazirbes lībiešu grupas, tad viss ir kārtībā. Ja brauc uz teātri Rīgā, tad lībiešumu grūti saskatīt. Tāpat nekur neder, ka mūsu pašvaldība finansē Rīgas lībiešu grupas atvešanu uz Mazirbi. Un kādas ir abu mūsu grupu attiecības ar Līvu savienību? Tāpēc mūsu Kultūras sadarbības padomei jāizspriež šie jautājumi līdz februāra komiteju sēdēm, uzaicinot gan Līvu savienības vadītāju Ievu Ernštreiti, gan Edgaru un Veroniku Millerus no Mazirbes grupas.

— **Gribētu dzirdēt vadītāja skaidrojumu Veides lietā. Bērns skolā iet, bet...**

— Kad pats biju Saeimā, 2008. gadā balsoju par grozījumiem Izglītības likumā, 17. panta trešās daļas 14. punktā, kur teikts, ka «pašvaldība nodrošina transportu izglītojamajiem nokļūšanai izglītības iestādē un atpakaļ dzīvesvietā, ja nav iespējams izmantot sabiedrisko transportu». Papildus vajadzētu būt Ministru kabineta noteikumiem, nosakot, kas to finansēs, diemžēl tādu nav! Jā, katrai pašvaldībai ir savi saistošie noteikumi, arī mums, un neviens nepārmet, ka tie nebūtu pareizi. Novadā ir Satiksmes ministrijas apstiprināti 8 maršruti, pāri par 500 kilometru, un pa tiem pārvadā skolēnus.

Pašlaik ir tā, ka pašvaldībai ir tikai pienākumi, bet tiesību nekādu, savukārt vecākiem ir tikai tiesības — bez pienākumiem. Taču Civillikumā ir noteikti arī vecāku pienākumi. No pērnā septembra, kad Sandis Veide sāka rakstīt dažādām institūcijām, viņš atsaucās tikai uz Izglītības likumu. Esam uzrakstījuši paskaidrojumu, uzsverot, ka jāpieaicina Ministru kabinets, kāpēc nav piemērots finansējuma avots. Jāsprot, ka patlaban šī problēma skar mūs, bet būtībā — visu valsti. Vai visās pašvaldībās atvērs aizvien jaunus un jaunus maršrutus, lai aizvestu no sliekšņa līdz sliekšnim visus tos skolēnus, kas dzīvo 4 km no tuvākās pieturas? Kur pašvaldības ņems naudu? Nekad neviens nav vedis skolēnus no mājas sliekšņa līdz skolas sliekšnim! Tas ir vecāku un pašvaldības sadarbības un abpusējas atbildības jautājums.

Esmu pārliecināts, ka agri vai vēlū pašreizējā likuma normu grozīs. Taču to var darīt tikai Saeima.

Uzklausīja Alnis Auziņš

Mēs skaitļos un faktos

Dzimtsarakstu nodaļa ziņo

Kāds bijis aizvadītais gads? Pirms gada, apkopjot 2013. gada datus, priecājāties par daudzajiem jaundzimušajiem, protams, pēc mūsu mērāuklām vērtējot. Nule izvadītais gads šajā ziņā tik kupls nav bijis, tomēr gana iepriecinošs.

2014. gadā reģistrētas 32 dzimšanas — 20 meitenes un 12 zēni, kas ir par 7 mazuļiem mazāk nekā pērn. Četri no šī kopskaita papildinājuši Kolkas pagasta iedzīvotāju pulku.

Pirmais bērns piedzimis 16 ģimenēs, otrs bērns — 5 ģimenēs, trešais — 7 ģimenēs, ceturtais — 1 ģimenē, piektais — 3 ģimenēs.

Pērn vecāki savām atvasēm izvēlējušies vārdus Emma, Diāna, Gerda, Aleksandra, Gustavs, Kārlis, Oskars, Emīlija Lote. No vairāk vai mazāk retiemi vārdiem — Sendija, Šarlote, Karolīna, Melika, Denīze, Matejs, Lūkas. Meitenēm vārdi Estere un Sāra doti divas reizes, savukārt divi zēni nosaukti par Ričardu. Divi vārdi doti piecām meitenēm un vienam zēnam. Pēdējos 10 gados, tas ir, no 1994. līdz 2014. gadam vecāki devuši vārdu Līga tikai vienai meitai, bet 7 dēli nosaukti par Jāni.

2014. gadā dzimuši dvīņu zēni, arī 2012., un 2013. gadā pasaulē nākušas dvīņu meitenes. No 1994. gada reģistrēti desmit dvīņu pāri, no kuriem sešos gadījumos abi bērniņi ir bijuši zēni, trīs gadījumos meitenes, bet vienā — zēns un meitene.

Ar pašvaldības atbalstu turpinās tradīcija — aizvadītajā gadā dzimušie un novadā deklarētie mazuļi svinīgi uzņemti Dundagas novada saimē, mazuļu vārdus ierakstot goda grāmatā un pasniedzot sudraba karotīti ar gravējumu *Mazais dundadznieks*.

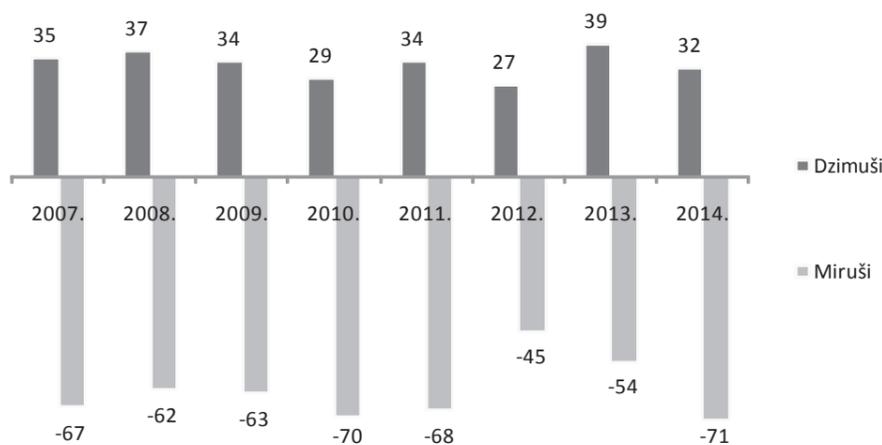
Pērn reģistrētas 26 laulības (2013. gadā — 18), no tām 16 laulātie pāri laulības noslēgušas pirmo reizi. Uz Dundagas pili noslēgt

laulību līdztekus pašiem Dundagas novada iedzīvotājiem braukuši jaunlaulātie no Jūrmalas, Kuldīgas, Rīgas, Saldus, Talsiem, Tukuma un Ventpils. Viens laulātais pāris izvēlējās «jā» vārdu sacīt Kolkasragā.

Nosvinēta īpaša kāzu jubileja — Dimanta kāzas. Tas nozīmē, ka pāris pavadījis 60 kopdzīves gadus. Godināti trīs zelta pāri, kuri «jā» vārdu teikuši pirms 50 gadiem. Sumināts safīra kāzu jubilaru pāris, kuri kopā aizvadījuši 45 krietnuma un uzticības pilnus gadus.

Reģistrēta 71 miršana — 30 sievietes un 41 vīrietis, kas ir par 17 vairāk nekā 2013. gadā.

Novadā dzimušie un mirušie pa gadiem

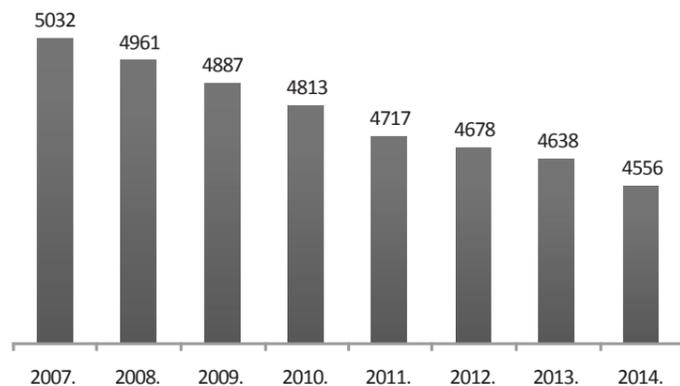

No šī kopskaita 15 mirušie ir Kolkas pagastā. Dzīves pavadīens agri, līdz 60 gadu vecumam, pārtrūcis 14 novadniekiem, to skaitā 3 Kolkas pagasta iedzīvotājiem. Cienījamu vecumu — 90 gadu sliekšni — bija pārkāpušas 6 sievietes un 1 vīrietis, viena sieviete sasniedza 99 gadu vecumu.

Mirušo vidējais vecums ir 72 gadi, sievietēm vidējais vecums ir 78 gadi, vīriešiem — 68 gadi.

Rīta Langmane,
Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja

Novada iedzīvotāju skaits pa gadiem

Laulību maksa

No 2. II dome noteica šādu maksu par novada pašvaldības Dzimtsarakstu nodaļas pakalpojumiem, ieskaitot PVN.

Svinīga laulības reģistrācija: ar muzikālo pavadījumu — 35 €; bez muzikālā pavadījuma ar ierakstu mūziku fonā — 10 €; ārpus Dzimtsarakstu nodaļas citā laulības reģistrācijai piemērotā vietā ar muzikālo pavadījumu, transportu nodrošina pakalpojuma saņēmējs — 100 €; ārpus Dzimtsarakstu nodaļas citā laulības reģistrācijai piemērotā vietā bez muzikālā pavadījuma, transportu nodrošina pakalpojuma saņēmējs — 70 €.

Atvieglājumi. No maksas par pamatpakalpojumu — laulības ceremonijas norise dzimtsarakstu nodaļas telpās — atbrīvoti laulības slēdzēji 100% apmērā, ja abi laulības slēdzēji ir 1. vai 2. grupas invalīdi vai normatīvajos aktos noteiktā kārtībā ir atzīti par trūcīgiem, bet 50% apmērā, ja viens laulības slēdzējs ir 1. vai 2. grupas invalīds vai normatīvajos aktos noteiktā kārtībā ir atzīts par trūcīgu.

Lauzīsim galvu dotajā virzienā!

Kā attīstīt kopienas domāšanu?

29. I pilī norisa diskusija, ko īsi var raksturot: pašu domas + pašu rīcība = pašu labklājība.

Biedrība *Latvijas Lauku forums* Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) finansētā projektā uzsākusi vietējās rīcības grupas teritorijas pētījumu *Biedrības «Ziemeļkurzemes biznesa asociācija» vietējās attīstības stratēģijas ieviešanas gala izvērtēšana un priekšlikumu sagatavošana*. 29. I pilī notika *Latvijas Lauku foruma* (LLF) pārstāvju Ingas Belousas un Anitas Seļickas vadīta diskusija ar Dundagas pagasta vietējo iniciatīvas grupu — ieinteresētiem sava pagasta uzņēmējdarbības un sabiedrisko aktivitāšu attīstībā un aktīviem LEADER projektu īstenotājiem.

Biedrības *Ziemeļkurzemes biznesa asociācija* (ZBA) vadītāja Gunta Abaja pastāstīja, kā ZBA pieteikusies finansējumam, lai īstenotu šo izglītojošu pasākumu, un puda prieku, ka konkursā uzvarējusi biedrība LLF, kam liela pieredze darbā ar vietējām kopienām. Tā kā LEADER mazākā vienība ir pagasts, tad projektā ietverti visi 11 ZBA partnerības pagasti un diskusijas notiek katrā no tiem, vērtējot, kā veicies ieviest stratēģiju no 2009. līdz 2015. gadam, kā nākamo stratēģiju veidot vēl labāku.

I. Belousa atklāja visu 11 pagastu kopskaitu un Dundagas pagastu uz šī fona, solot vēl izveidot pārskatu un ieteikumus, lai vieglāk būtu uzsākt 2016. gada plānošanas periodu. Projektā līdz marta beigām paredzēti 7 mācību semināri un viens pieredzes brauciens.

Kā labu ZBA ieguldījumu pagasta attīstībā sanākušie atzina iespēju piesaistīt projektu naudu savas labklājības un dzīves kvalitātes uzlabošanai. «Dundagas pagasts ir liels pēc teritorijas, taču mazapdzīvots, tāpēc pašvaldībai ne vienmēr pietiek naudas un jaudas, lai sakārtotu teritoriju, bet biedrības, izmantojot LEADER projektu, var to kaut nedaudz izdarīt», vērtēja Attīstības un plānošanas

nodaļas vadītājs Lauris Laicāns. Lūkojoties uz divaino Latvijas attīstību — milzīgo Rīgu un mūsu tukšo reģionu, ZBA ir kā cerību stars, kas satur kopā irdeno adījumu. Tāpat diskusiju dalībnieki uzsvēra, cik būtiski, ka var lūgt padomu un apspriesties tepat ar G. Abaju, cilvēku, kas iedziļinājies šajā tematikā un iedrošina un atbalsta projektu rakstītājus. Ieguvums arī tas, ka LEADER piedāvā mazos un vieglos projektus. Uz norādi, ka ZBA vajag lobiju Saeimā, I. Belousa atbildēja, ka ZBA ir arī LLF padomē un G. Abaja kā padomes locekļa piedalās Zivsaimniecības fonda uzraudzības padomē, un tā jau arī reāli ietekmē politisko vidi.

Ko mainīt iepriekšējo gadu stratēģijā? Stratēģija vienā brīdī noveco ātrāk nekā pieprasījums, svarīgi ir to grozīt un papildināt. Zvejniecība iznīkst, vajag vairāk uzmanības veltīt Zivsaimniecības fonda atbalstāmajām aktivitātēm. Būtiski saskaņot visus plānošanas dokumentus: Kurzemes reģiona, Piekrastes, novada un Vietējās rīcības grupas stratēģiju.

Sanākušie apliecināja, ka **LEADER projekti ir uzlabojuši dzīves kvalitāti pagastā un partnerības teritorijā sarosījušies mājražotāji.** Ar sajūsmu klātesošie pieminēja Ziemassvētku tirdziņu pils pagalmā, kur piedalījās arī kaimiņpagastu ļaudis. «Mājražotāju tirdziņā bija tādas pērles!» uzsvēra novada lauku konsultante Ilze Šteine.

Kas traucē ieviest LEADER projektus? Daudzām biedrībām pietrūkst zināšanu, kā īstenot projektus, nav izpratnes par biedrībām. Apgrūtina Lauku atbalsta dienesta (LAD) prasības projektu administrēšanai, bet uzteicama ir LAD darbinieku lielā pretimnākšana. Pēc atsevišķu projektu īstenošanas atklās paliek apsaimniekošanas un uzturēšanas jautājums.

No projektu ieviešanas skatījuma ir pievilcīgi, ka ZBA nedarbojas tikai viena pagasta, bet plašākā mērogā, atzina diskusijas dalībnieki. «Ja tas kaut vai par mata tiesu velk ārā no provinciālisma, tad — jā,» novērtēja pils direktore Baiba Dūda.

Kā izpaužas saikne ar citiem pagastiem? Te izpaužas gadu gaitā izveidojies viensētnieciskums. Visciešākā sasaiste ir ar Kolkku, jo veidojam vienu novadu. Andra Ratkeviča sacīja, ka redz piekrasti kā kopīgu teritoriju, atšķirīgu no citiem reģioniem. To raksturo neskartā daba un lībiešu kultūra. Savukārt vēsturiski esam saistīti ar visu bijušo Talsu rajonu.

Klātesošie uzteica ZBA mērķa formulējumu un atzina, ka atslēgas vārds tajā ir *ilgtspējīgs*. Pazīmes, kas norāda, ka teritorija attīstās stabili, līdzsvaroti un ilgtspējīgi, ir plānošanas dokumenti un vienmērīgais finanšu līdzekļu sadalījums uz pagastiem, ja rēķina vienu iedzīvotāju uz vienu teritoriālo vienību.

Aplūkojot partnerības vīzijas izpildi, klātesošie secināja, ka vislabāk piepildījies redzējums par vidi, kas kļuvusi interesanta gan vietējiem, gan tūristiem, bet vismazāk — vīzija par jaunajā paaudzē radušos pārliecību atgriezties dzimtajā pusē.

Kā pietrūkst jauniešiem, lai viņi atgrieztos? Jauniešu pārstāve ZBA Kristīne Savicka: «Jaunieši uzskata, ka viņiem šeit nav, ko darīt. Ir jauniešu centrs, bet ne visi grib tur iet». I. Belousa rosināja domāt, kam šeit jābūt, lai jaunieši atgrieztos. Ir tomēr tādi, kas ir atgriezušies, un diskusijas vadītāja mudināja jauniešus vākt atgriešanās stāstus, izveidot atgriešanās motīvu karti. A. Ratkevičai viens dēls dzīvo mūsdienu, otrs to apsver. Viņa sacīja, ka doma «kā es varētu tikt pie darba?» ir novecojusi, tagad aktuāli, kā pats kaut ko varētu uzsākt. G. Abaja minēja labo paraugu Ances pagastā, kur jaunieši atgriezušies un ar LEADER iespējām izveidojuši savu uzņēmumu. Ivars Šleiners rosināja padomāt par savas naudas izveidi kā Ventspilī.

Aplūkojot 9 uzdevumus, **uz kopējā fona Dundagas pagasts izskatījās labi. Vērtējot izdarīto skalā no 0 līdz 5, droši tika ielikti četrinieki.** Visvairāk projektu bija īstenots

Uzziņai

Biedrības ZBA vietējās rīcības grupas mērķis ir veicināt Ziemeļkurzemes reģiona stabilitu, līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību, apvienojot uzņēmējus un citus Latvijas valsts lauku iedzīvotājus uzņēmējdarbības vides uzlabošanai, lai paaugstinātu sabiedrības labklājību, katru iedzīvotāju dzīves kvalitāti un nodrošinātu reģiona konkurētspēju valsts mērogā.

No 2009. līdz 2015. gadam Dundagas pagastā īstenoti 24 LEADER projekti, Kolkas pagastā — 15.

trīs jomās: veselīga dzīvesveida popularizēšanā un sporta aktivitāšu atbalstīšanā, dzīves kvalitātes uzlabošanā un kultūras mantojuma saglabāšanā. «Tas ir jūsu pagasta veiksme un jūsu identitātes stāsts. Jūsu identitāte ir izteikta partnerības identitāte», secināja I. Belousa.

Izskanēja vēlme nākamajā stratēģijā iekļaut ilgtspējīgu tūrisma attīstību. Par lielākajiem labuma guvējiem atzina aktīvos iedzīvotājus. Kā iekustināt pārējos? Iepazīstināt ar labajiem piemēriem, mazināt bailes no birokrātijas, veidot izpratni, kā no neformālām grupām kļūt par formālām. «Ja jauniešiem būs līderis ar kopienas domāšanu, ja senioriem tāds būs, tad arī būs iespēja iekustināt pārējos», ir pārliecināta B. Dūda. Varbūt pagastā vajag savu krājaizdevuma biedrību?

G. Abaja apliecināja, ka Ziemeļkurzemē kopienas ideja vēl jāstiprina.

I. Belousa uzsvēra, ka Dundagas pagasta diskusiju grupa no citām atšķiries ar daudz plašāku skatījumu uz visu partnerības teritoriju, varbūt tāpēc, ka piedalās pašvaldības darbinieki.

Pēcpusdienā aizrautīga diskusija, kas bija ieinteresējusi arī vairākus zvejniekus, notika Kolkā. A. Seļicka atzina, ka mums ir jauks novads, kurā cilvēkiem ir ieceres un viņi gatavi strādāt.

Diāna Siliņa

Tikšanās ciemā

Kaļķos

6. I Kaļķu bibliotēkā laikraksta *Dundadznieks* redakcija sadarībā ar novada domi un bibliotekāri Velgu Rozenbergu rīkoja tikšanos ar ciema iedzīvotājiem. Tā bija iespēja nepastarpināti uzzināt par pašvaldības darbu.

Vārņnieku zāle pulcēja ap 15 interesentu. Vispirms redaktors Alnis Auziņš pastāstīja par pārmaiņām avīzes darbā un tās jauno modeli, kas tobrīd vēl tikai tapa.

Pēc tam izpilddirektors Visvaldis Radelis īsi iepazīstināja ar savu dzīvesgājumu un pievērsās svarīgākajam novada dzīvē, atgādinot, ka Dundagas novads pats sevi nespēj uzturēt, tas ir subsidējams novads, un tieši 6. I kļuvis zināms, ka ievērojami samazināta valsts subsīdija skolām. Tas sarežģī darbu pie jaunā budžeta, kas noris pilnā sparā, turklāt šoreiz speciālisti aicināti domāt par prioritātēm uz priekšu — arī 2016. un 2017. gadā.

nav iespējams pateikt, jo visi iesniegumi vēl nav apkopoti. Izpilddirektors ar smaidu piebilda, ka ciemam jau ir sava deputāte — Smaida Šinkvalde.

Kā veidojas budžets? «Katram viņa mazais pirkstiņš sāp vairāk. Jums jūsu mazais pirkstiņš sāp vairāk nekā mana kāja», tēlaini sacīja runātājs. «Man tas ir saprotami jāskaidro visa novada kopsakarībās. Iespējams, par Kaļķu attīstību ir kādi iesniegumi. Es strādāms vados pēc attīstības plāna. Dažos vārdos pasakot, budžetu veido tā: sagatavojam mēs, izpildvara, un tad spriež lēmējvara».

Deputāte Smaida Šinkvalde cēlās no klau-

ma, kas, solot viszemāko cenu, uzvarēja — *Eco Baltia* — tagad lūko izlocīties, saprazdami, ka cena ir par mazu pakalpojuma sniegšanai. «Mēs, pašvaldības, kas ar *Eco Baltia* bijām noslēguši līgumu, sapulcējāmies un vienotāties palikt pie līguma nosacījumiem. Ja tie pakalpojuma sniedzēju neapmierina, tad laužam līgumu, uzsvēra izpilddirektors.

«Bet ko jūs gribētu Kaļķos?» klātesošo domas centās izdibināt izpilddirektors.

Atbildēs cits caur citu kaļķenieki sauca ceļus. «Rudenī nenoskūvē — kad to neizdara, tad ceļi sasilst, un automašīnas lūst!» «Mēs esam vienīgais ciems, līdz kuram no centra nav asfalta klājuma!» (Lasi — no lielākajiem ciemiem. Uz mazajiem ciemiem tāpat jābrauc pa granti. — Red.) «Sliktas ceļš ir uz kaļķiem!»

V. Radelis skaidroja, ka ceļi pēc piederības ir dažādi. Grambainais, bedrainais ceļš, kas ved no ciema uz Dundagas centru, nav pašvaldības ceļš, taču izpilddirektors solīja saziņāties ar nozares speciālistu valsts institūcijā, kas atbild par valsts ceļiem mūsu novadā, un šo lietu nokārtot.

Uz jautājumu, vai ceļus tīrīs, ja uznāks putenis, izpilddirektors atbildēja apstiprinoši, atsaucoties uz Saimnieciskā dienesta vadītāja Andra Kojro teikto, gan piebilstot, ka arī no šī pakalpojuma viedokļa valsts ceļi ir iedalīti pēc kategorijām.

«Jums bija ciema valde? Vai to nevajag atjaunot?» interesējās redaktors.

Te skanēja atbilde kā pretjautājums: «Bet vai tad kāds valdes domas ņem vērā?» Iesākās domu apmaiņa, kā piemēru piesaucot Kolkas ciema valdi. «Tur ir citādi», bija replika no zāles, kam priekšā sēdošie īsti negribēja

• **Kaļķenieki uzmanīgi klausās.**

• **Izpilddirektors V. Radelis klausās tikpat uzmanīgi.**

Diānas Siliņas foto

Mums, tas ir, pašvaldībai, jādomā ne vien, kā naudu pareizi iztērēt, bet arī — kā naudu dabūt, uzsvēra V. Radelis. Viena iespēja — saprātīgi izmantojot likuma dotās iespējas, piedzenot parādus bezstrīdus kārtībā. Vārds «saprātīgi» nozīmē netiesāties piecu eiro dēļ, bet ķerties klāt nopietnu summu gadījumā. Tā jau esam darījuši. Pašvaldība gan nepadz īpaši paaugstināt nekustamā īpašuma nodokli, bet vēlāk sarunas gaitā, atbildot uz jautājumu, kā iespējams cīnīties pret privātīpašumiem — graustiem, runātājs skaidroja, ka šajā gadījumā gan būtībā vienīgais un reizē iedarbīgais līdzeklis ir ievērojami paaugstināt nekustamā īpašuma nodokli. Ja tad nemaksā, tad darbs tiesu izpildītājam!

Izpilddirektors sarunas iesākumā solīja atbildēt uz jautājumiem, kurus uzreiz spēs izskaidrot, un pierakstīt tos, uz kuriem uzreiz nemācēs atbildēt. Pa visiem kopā turēsim priekšnieku pie vārda!

Balsis iz publikas vēlējās uzzināt, kam, veidojot budžetu, dod priekšroku?

Izpilddirektors paskaidroja, ka izglītībai, bet — tas neskar pašvaldību, jo pedagoga algas finansē valsts. Lielākā daļa pašvaldības budžeta ir tā saucamā iezīmētā nauda — mērķdotācijas, skolotāju algas un vēl citas lietas. Lai to saprastu, lieti noder savdabīgs špikeris — atskats uz 2014. gada budžetu. Tā izdevumu daļā lauvās tiesu veido izglītība, un tur ietilpst arī iestāžu uzturēšana. Nākamā sadaļa ir sociālā. Tajā ir vairākas iestādes, ko pašvaldība uztur. Trešā lielākā daļa ir brīvie līdzekļi, ko novirza remonta darbiem. Pērn liela nauda ieguldīta Kolkas pagastā: attīrīšanas ierīcēs, ietvju labiekārtošanā, ielu apgaismojumā.

Novadā ir četras skolas. Skolēnu skaits samazinās, valsts naudas kļūst mazāk, bet telpu mazāk nekļūst, tāpat jātērē nauda elektrībai, kurināmajam, apkopēju darbam.

Bet man šķiet, ka es nojausu jautājuma zemtekstu, pārvaicāja Visvaldis Radelis. Proti, kas tiek Kaļķiem?

Pats izpilddirektors arī atbildēja uz šo retorisko repliku. Par Kaļķu ciemu šogad vēl

sītāju rindām un kodolīgi pastāstīja par kultūras dzīvē plānoto. (Tas izlasāms gan novada interneta vietnē, gan janvāra avīzē. *Red.*) Cerams, ka jaunais gads kultūrā un izklaidē būs kaut nedaudz kuplāks nekā iepriekšējais, kas bija patukšāks krietni samazinātā finansējuma dēļ. Arī jaunā Dundagas parka estrāde palika nepabeigta. Smaida, izmantojot gadījumu, aicināja papildināt deju kolektīvu rindas — dancotājus gaida gan mūsdienu, gan tautas deju kolektīvs.

Uzslavējot namamāti, bibliotekāri Velgu, kas dara milzu darbu, līdztekus cilvēku un grāmatu aprūpei ziemā nesot malku uz otro stāvu, — lai aukstajā gadalaikā te notiktu kāds pasākums, krāsnis jākurina divas trīs dienas iepriekš —, Smaida arī lika pie sirds pašvaldības vadībai padomāt, kur turpmāk izvietot bibliotēku, jo līgums ar šīs mājas, *Vārņnieku*, īpašnieku beigsies, un privātā ēkā pašvaldība līdzekļus neieguldīs.

Tālāk saruna iegrozījās ap citām svarīgām lietām un norisēm. Kaļķenieki paslavēja pie kapiem novietotās atkritumu urnas.

Izpilddirektors skaidroja atkritumu apsaimniekošanas kārtību *globalāk*, to, ka pēc likuma pašvaldība nedrīkst tieši ar firmu slēgt līgumu, ir jānotiek izsolei. To rīkoja vairāki novadi kopā, arī mūsu. Diemžēl fir-

piekrist. V. Radelis, atceroties savu neseno pieredzi, sacīja tā: «Mani Kolkā ņēma stingri priekšā. Ciema valde ne pa jokam! Te varētu būt tāpat. Vai līdzīgi. Ticiet man (te runātājs vērsās pie kundzes, kas vissparīgāk jautāja), man vieglāk būs kaut ko no šeit runātā, jautātā un paša solītā izdarīt, nekā visu laiku taisnoties, kāpēc to nevar izdarīt! Tā tam ir jābūt. Tā saucamie uzbraucieni — labā nozīmē — ir vajadzīgi!»

V. Radelis arī apliecināja šādas tikšanās jēgu, piebilstot, ka ir ciemi, līdz kuriem pagaidām nav bijis laika nokļūt. Tad izpilddirektors pajautāja: **«Vai pie jums audzē dārzeņus vairumā?»**

«Nav motivācijas!» tūlīt skanēja atbilde.

Izpilddirektors paskaidroja, ka šogad stāsies spēkā jauni Ministru kabineta noteikumi par tā saucamo zaļo iepirkumu, kas jau izmēģināti Tukuma novadā. Proti, valstī ir sapratuši, ka lētākais ne vienmēr ir labākais. Ideja ir šāda: kad skolēnu ēdināšanai pašvaldība gribēs pirkt dārzeņus, tai nebūs jāizvēlas lētākais piedāvājums — no leišiem vai poļiem, tagad varēs iepirkt no vietējiem zemniekiem. Piemēram, kartupeļus vai burkānus, kas izaudzēti tepat, 20 vai 30 kilometru rādiusā ap Dundagu.

Tātad pašvaldība ar iepirkumu atbalstīs

vietējos. Tur gan būs zināmi nosacījumi, bet, kā sacīja V. Radelis, saprātīgas prasības. Tukumā, kur iecere izmēģināta, esot veicies labi, paši ražotāji palikuši apmierināti.

Sarunas noslēgumā publika pievērsās novada centram, kā pirmo minot Dundagas tirgus laukumu, kas pienācīgi jāsapoš, lai pārdevējiem nebūtu jāstāv zem klajas debess! Vajag gaumīgas nojumes!

Šo jautājumu izpilddirektors solīja skaidrot un kārtot.

Interesanta domu apmaiņa izvērtās par brīvā laiku pavadīšanas iespējām Dundagas centrā. Jautājums no zāles: «Kur dundadznieku ģimenēm, bērniem pastaigāties? Ventspilī ir tik daudz vietu!»

V. Radelis, uzsvērdams, ka Dundagā nekad nebūs kā Ventspilī, uzreiz teica, ka atbildēs mazliet citā griezienā. «Dundagā ir krietni labāk un iespēju vairāk nekā 70. gados, kad pats mācījies Dundagas vidusskolā. Tad arī bija iedzīvotāji, kas teica, ka «pie mums nav ko darīt». Tas ir atkarīgs no cilvēka. Man pašam allaž pietrūka laika, lai visu paspētu izdarīt! Es zināju, ko gribu, un tas bija daudz — dejoj, sportot, lasīt dzeju. Nevaru piekrist apgalvojumam, ka Dundagā tagad nav ko darīt. Visas vēlmes nekad nevarēs piepildīt. Es pats tagad ar divriteni braukāju un vēroju, kā Dundaga izskatās. Vai Dakterleļā kāds būtu aizlēdzis pastaigāties?»

Jautājumu un atbilžu pingpongs vēl turpinājās. Nākamais vaicājums no klausītājiem: «Vai kādus skulpturālus veidojumus nevarētu uztaisīt? Mums jau ir tikai krokodils. Par kā varētu kaut ko iekārtot!»

Izpilddirektors paskaidroja, ka parka teritorija nepieder pašvaldībai, bet gan *a/s Latvijas valsts meži (LVM)*, kas iecerējusi aiz tā būvēt jaunās Ziemeļkurzemes mežsaimniecības ēkas. Tur taps vesela pilsētiņa, iekops arī parku.

LVM ir pašvaldības sadarbības partnere liela projekta īstenošanā, kas paredz labiekārtot Dundagas dīķi. Tur, kur vēl pagājušā gadsimta 70. gados varēja peldēties, tagad drīz varēs iet ar kājām — tik ļoti dīķis ir aizaudzis. «Tīrs dīķis, kurā var peldēt un braukt ar laivu, arī saposta piekraste, ir liels mūsu sapnis», uzsvēra V. Radelis. «Esam jau noslēguši līgumu. Pirmais solis ir izpētīt, ko vēlamies izdarīt, nākamais — tehniskais projekts, kas parāda, kādi darbi jā dara un ko tas maksā, un tad var ķerties klāt īstenošanai. Par izpēti darbiem esam noslēguši līgumu ar *Meliorprojektu*, pusi finansējuma sedz pašvaldība, pusi — LVM. Svarīgi, ka LVM no savas puses jau norīkojusi speciālistu, kas strādā ar šo projektu. Šogad vajadzētu sagatavot tehnisko projektu. Tā kā būs pieeja Eiropas Savienības struktūrfondiem, tad jā mēģina piesaistīt ES naudu! Tā ir arī labiekārtošana, apgaismošana, arī parka zonas sapošana. Kad tiks tik tālu, līdz dīķa tīrīšanai, būs jānolaiž ūdens. Taisnība, dambim klāt gan ķerties negribas...»

Par finansēm domājot, esmu runājis ar Kurzemes plānošanas reģionu. Mūsu novadam viņi naudu iedodu. Pirmprojekts jau ir gatavs».

Vēl izpilddirektors uzsvēra, ka Dundagas pagasta un visa novada lepnums ir pils. «Tā mums ir ļoti svarīga. Ja to Dundagai atņemtu, tad nekā vairs nebūtu. Jāapzinās, ka pils ir mūsu lielā iespēja!»

Mazs darbiņš, kas jāpadara centrā — jāatjauno tilta margas. Bet bumba ar laika degli ir vecie ledus pagrabī Dundagas domes ēkas priekšā...

Kā apkopojot visas daudzās ieceres un darāmo, V. Radelis piebilda, ka Rīgu arī vienā gadā neuzcēla!

Visbeidzot, pievērsoties sarežģītajam skolēnu pārvadāšanas jautājumam, izpilddirektors atzina, ka tā ir problēma, kas jārisina. Arī tādēļ skolās izdalītas anketas, lai vecāki aizpildītu un lai pašvaldība uzzinātu, kurās vietās skolēni dzīvo attālāk, kur iet ar kājām līdz pieturai vairāk nekā 3 kilometrus, to visu apkopot uz kartes un tad spriest, kā iespējams izstrādāt braucieni maršrutus.

Redakcijas vārdā paldies visiem dalībniekiem un namamātei Velgai Rozenbergai! Februāra otrajā pusē lūkosim kādu citu ciemu, iespējams, ka Vīdali.

Alnis Auziņš

Ar saknēm šai zemē

Cītīgs darbs un skaisti sapņi

Viņu dzīvojamajai mājai *Uzkalni* garām nevarēja pabraukt Latvijas Universitātes pētnieku ekspedīcija profesores Janīnas Kursītes vadībā, jo to klāj šindeļu jumts, bet turpat *Timburos*, viņu mājā, kur ielieti jauni pamati, atjaunots vēsturiskais manteļskurstenis. Vecais manteļskurstenis, starp citu, ir arī 1910. gadā celtajos *Uzkalnos*. Sarmīte Sirkele viņus raksturo kā ļoti strādīgus cilvēkus, atsaucīgus un izpalīdzīgus kaimiņus. Viņi — tā ir Mauriņu ģimene: Jānis, Agneta, desmitgadīgais Emīls Niks, sešgadīgais Niklāvs Ernests un 3 mēnešus vecā Emīlija Lote.

Jānis ir dundadznieks no Kaļķu puses. 1997. gadā beidzis Dundagas vidusskolu, strādājis par apsargu Dundagā un Talsos, gājis meža darbos. Gadus četrus nostrādājis Norvēģijā, nedaudz arī Zviedrijā. Norvēģijā Jānis ieguvis pieredzi celtniecībā. «Vai tad pie mums redz kādu būvējamies, kad ārā ir -5° sals? Norvēģijā strādājām arī tad, kad bija -30° un vairāk. Tur ir piemērota tehnoloģija un lielle uzņēmumi strādā. Kad rāda -24°, gan celtnieki mūrē, guļot sniegā, gan krāso mājas fasādi. Protams, jāsaģērbjas — vajag silto veļu un kombinezonu. Gaiss arī tur ir drusku citādāks nekā pie mums. Mājas kā nokrāsotas, tā arī stāv vēl pēc diviem trim gadiem. Esmu redzējis arī skatu, kad kalnos sniegs ir kādu pusotru metru vai divus, uz mājas jumta strādā — viens ar lāpstu, divi aiz muguras ar slotām, vēl divi no muguras sit jumtu. Dzīve neapstājas, kā tas notiek pie mums», Jānim ir, ko salīdzināt.

Krīzi viņš nav jutis ne Norvēģijā, ne Latvijā un uzskata, ka tā vairāk bijusi cilvēku galvās. Laikā, kad vēl braucis uz Norvēģiju, sācis Dundagas pusē nodarboties ar mežizstrādi, pats arī zāģējis mežu. Izdomājis, ka vajag savu firmu. Parādījusies iespēja veidot mikrouzņēmumus. Nodibinājis SIA *Timburi*,

visu: ceļ dažādas ēkas, remontē telpas, pievieno un sakārto santehniku. Pietiek, ja ir kāds klients, kas darbu atzinīgi novērtē, tad viņš uztic arī citus. Tā kādam advokātam kantorī vajadzējis izlikt grīdu. Kad tas bijis izdarīts, klients izdomājis, ka ģipkā viņam ir iegādāts pussabrucis īpašums — faktiski akmens čupa. Pērn visu vasaru tur strādājuši: sienas aizmūrējuši ar akmeņiem, uzlikuši šindeļu jumtu, iekšā uzņēmējuši kamīnu, viss vecajā stilā. Tagad SIA *Timburi* strādā Siguldā, ceļ šim pašam klientam saimniecības ēku. Jāņa sieva Agneta nopūšas: «Reizēm Jāni nemaz mājās neredzam — aizbrauc sešos septiņos no rīta, kad bērni vēl guļ, atgriežas vienpadsmitos vakarā, kad visi jau guļ. Pa telefonu tēti biežāk dzird».

Vai ar to, ko nopelna, var iztikt? Agneta ir pārliecināta, ka var. «Savu māju vēl nevar uzcelt, bet citādi dzīvot var», novērtē Jānis.

Viņš ir dzirdējis sakām, ka pirmie 10 gadi esot visgrūtākie. SIA *Timburi* ir četri gadi, SIA *Timburi AJ* — trīs. Namatēvs saprot, ka visu laiku ir kādas vajadzības, kur naudu ieguldīt. «Ja tev jāuzceļ māja, jārok pamati, tagad vajag traktoru, tas kaut ko maksā. Kāpēc to nenopirkt pašam? Internetā ieraudzīju pacēlāju par labu cenu, kāpēc neiegādāties? Lē-

dājis pārsteigumu — izremontējis otru istabu. Nu jau esmu pieradusi, bet iepriekš nevarēju iedomāties tik krāsainas tapetes vienviņiem. Toreiz mēs visi sēdējām uz dīvāna, mazais Niklāvs uz rokām, Jānis un Emīls blakus un raudājām, jo Jānim uzreiz bija jābrauc uz Norvēģiju. Kad viņš bija prom, sazvānījāmies katru vakaru, šad un tad aizbraucām ciemos», atceras Agneta.

Jānis ar viņu iepazīsies, kad strādājis kafējnicā *Monta* par apsargu. Agneta bijusi bārmene. Bērniņu viņa pavādījusi romantiskajās Lubes dzirnavās, tajās pašās, ko savā bērniības tēlojumā aprakstījis tās īpašniece Aina Zemdega. Valdemārpilī mācījusies pie Igurda Baņķa. Pēc pieciem gadiem uzņēmumā SIA *Talce* par grāmatvedi uzskaitvedi bija nonākusi krustcelēs — vai nu kāpt pa karjeras kāpnēm un aizmirst ģimeni, vai audzināt bērnus. Agneta izvēlējās otru variantu.

Ģimene uzskata, ka bērniem Dundagā ir interesanta dzīve. Trešklasnieks Emīls ir teicamnieks, vēl mācās Dundagas Mākslas un mūzikas skolā (DMMS), sporto, piedalās teātra pulciņā un dzied korī. Mājās arī viņam ir savi pienākumi: telpā, ko apdzīvo suņi, jāsanes malka un jāsabaro ģimenes mīluļi. Niklāvs vēl ir bērndārznieks, bet viņš ļoti grib iet skolā. Niklāvam patīk mūzika, un zēns DMMS mācās spēlēt bungas. Tas viņam labi padodas! Niklāvs un Emīls jau kopā ar Māri Blāzi vecmammās 80 gadu jubilejā dziedājis *Jūrkant* dziesmas. Tā ir viņu visiemīlotākā grupa. Niklāvs bērndārzā mācās dziedāt pie Rudītes Baļķītes. Jau bijusi pirmā uzstāšanās, un Niklāvam ir patīcis. Viņa pienākums ir palīdzēt arī Emīlam savest malku un sakopt suņus. Par mazo māsiņu Emīliju abi ir priecīgi. Emīls jau uzreiz gribējis ģērbt un auklēt.

«Kad nopirkšu māju, tad man būs arī

• *Kāzu dienā 11.11.2011.*

sirdi. Protams, kur sirds klāt, tur augļi uzreiz redzami! Labi padevušies bija tomāti un gurķi. Agnetai liels prieks bijis par izaudzētajām melonēm un arbūziem. «Kad iegāju siltumnīcā, viss smaržoja pēc arbūziem», viņa tīksmi atceras. Vēl vajadzētu zemenes bērnu dēļ, pārējo iedod Jāņa mamma, un paši nopērk Dundagas tirgū. «Gribētos puķu dobes sastādīt un akmens dārzu izveidot, bet, kamēr meistaram Jānim vēl daudz būvdarbu šeit jāizdara, ir jāpaciešas», nopūšas Agneta.

Viņa labprāt iesaistītos aktīvāk sabiedriskajā dzīvē, bet tagad nesanāk laika. Sievietes sapnis ir kādreiz atvērt pie savas mājas neparastu kafējnicu nevis peļņai, bet tāpēc, ka tā ir viņas sirds lieta. Lai cilvēki ienāk un jūtas kā mājās, iesēžas dīvānā, palasa grāmatas,

• *Zēni ar franču buldogiem — Bellu (īstajā vārdā Beatriče) un Puiku (īstajā vārdā Rūdis).*

• *Visa ģimene kopā, no kreisās: Emīls, Jānis ar Emīliju, Agneta un Niklāvs.*

suns», sacījis Jānis. Māja vēl nav bijusi iegādāta, bet viņa sapņu suns Bordo dogs Frīda jau bijis nopirkts. Bērnu dēļ sameklējuši arī franču buldogu puiku, tad nopirkuši meiteni, un nu jau kuro reizi atsevišķā mājas telpā rosās kucēni. Iepriekšējie jau sev mājas ir atraduši tālās zemēs.

«Cilvēki, garām braucot, apstājas apskatīties suņus un manteļskursteni», nosaka Agneta, kurai manteļskursteņi neiederas māju plānos, jo aizņem daudz vietas un grūti tiem ko pielāgot. Viņa jau cerējusi, ka *Timburos* tas sabruks, bet Jānis atjaunojis. Kad viņi nopirka *Timburus*, tie brukuši kopā. Tad Jānis visu, izņemot manteļskursteni, nojaucis. Pagaidām ir atjaunoti pamati.

Agneta sievišķīgi priecājas, ka iepriekšējā gadā bijis laiks siltumnīcā ņemt ar visu

padzer tēju, papļāpā, palūkojas zvaigznēs...

Ar kūku cepšanu arī bijis tā — viņa to darījusi savam priekam. Izcepusi vienam, tad palūdzis vēl kāds, un tā radies pieprasījums pēc viņas neparastajām tortēm, jo tādas Dundagā neviens necep un Agnetai patīk radoši meklējumi un savdabīgais.

Lai darbi veicas un sapņi piepildās!

Diāna Siliņa

Foto no Mauriņu ģimenes albuma

kas nodarbojies gan ar mežu zāģēšanu, gan celtniecību. «2012. gadā attapos, ka ar vienu ir par maz, nodibināju vēl vienu. Tagad man ir SIA *Timburi* un kopā ar Andi Vītoli — SIA *Timburi AJ*. Mežā ir 10 strādnieki, celtniecībā — 4. Mikrouzņēmumam ir limits — gada apgrozījums 100 000 €. Būvniecībai tas ir labi, bet mežizstrādei tā ir viena cirsma. Peļņas nav, bet apgrozījums ir», stāsta Jānis.

SIA *Timburi* vīri ir izremontējuši Dundagas vidusskolā trīs klases, to skaitā zēnu darbmaiņas kabinetu, Dundagas Mākslas un mūzikas skolā vairākas, bet draudzei *Priekā* vēsts tautas namā — visas telpas. Tāpat bērndārzā *Kurzemīte* sētā priecē šīs firmas atjaunotās nojumus un viena, no jauna uzceltā.

Jānis atzīst, ka darba netrūkst. «Droši vien Dundagā teiks — šis jau deviņas ādas plēš! Taču kvalitatīvi materiāli nav lēti, un strādniekiem alga ir jānopelna. Gadās arī tā, ka cilvēks atsakās, jo viņam maksa šķiet par dārgu, bet tad, kad pa lēto uztaisīts, galvu saķēris, prasa man: «Ko tur var darīt?» Saku: «Jauc nost, un taisām pa jaunul!»

Taču darbi noris ne tikai mūspusē vien. Tie ir arī Jūrmalē, Rīgā un Siguldā. Vīri dara

nām jau atpelnīsi, bet uz kādu laiku jāierobežo izdevumi. Tagad ieguldu attīstībai. Ir nopirkti arī īpašumi, to skaitā lejas patērētāju biedrības veikals. Iespēja bija! Pašlaik gan tas stāv, kā stāvējis. Ceru, ka parādīsies kāds piemērots projekts», spriež Jānis.

Par strādnieku trūkumu viņš nesūdzas. Savējos skolo darba gaitā un uzskata, ka tā ir vislabākā skola. «Trīs četrus mēnešus pasaki, kas un kāpēc ir jādara, viņš izdara, klāt nav jāstāv. Pēc pusgada var laist jau uz objektiem patstāvīgi», spriež Jānis.

Uz jautājumu, kāpēc ģimene izvēlējusies palikt Dundagā, Agneta atbild, ka viņi dzīvo labā vietā un nekur citur nav gribējis. Jānis saka pilnīgu nē pilsētai — jo dziļāk mežā, jo labāk. *Uzkalni* un *Timburi* gan atrodas pašā Dundagā, pie Mazirbes ceļa. Jānis būtu bijis gatavs dzīvot arī Alakstē vai Pācē, ja tobrīd tur varētu nopirkt māju. Sākumā *Uzkalnos* irējuši istabu, bet tad īpašnieks māju piedāvājis nopirkt. Kad sākuši *Uzkalnos* irēt istabu, visi baļķi bijuši caurumoti, virtuvē iekšā augusi kļava. Paši visu izremontējuši, ielikuši pakešu logus. «Kamēr mēs ar tikko piedzimušo Niklāvu bijām slimnīcā, Jānis bija sagā-

Sens tik sens...

Līvsalas zēni Dundagā

Iepriekšējā avīzē stāstījām par dokumentālās filmas tapšanu Kolkā pirms gadiem 35 un tās sarežģīto likteni. Šoreiz atcerēsimies mākslas filmas *Līvsalas zēni* uzņemšanu Dundagas centrā 1969. gada pavasarī. Atmiņās dalās dundadznieki, filmēšanas aculiecinieki, toreiz visi — Dundagas vidusskolas 10. klases audzēkņi, un viens no filmas autoriem — leģendārais latviešu kino vecmeistars Jānis Streičs.

Par filmu

Filmu pēc Laimoņa Vāczemnieka 1966. gadā izdotā romāna motīviem uzņēma režisors Ēriks Lācis un Jānis Streičs. Darbība risinās pēc Otrā pasaules kara. Uz Līvsalu (grāmatas autors visdrīzāk domājis Kundziņsalu Daugavā) atbraukušais skolnieks Mārtiņš Pūpols turpina nēsāt sarkano pionieru kaklautu par spīti draudiem. Kopā ar skolotāju Zemīti viņi iesaista vietējos bērnus lokomobiles saremontēšanā, lai iedarbinātu pionieru elektrostaciju. Jaunās iekārtas pretinieki elektrostacijas atklāšanas laikā grib sarīkot sprādzienu, kas neizdodas, jo pionieri to novērš un palīdz notvert no meža iznākušo diversantu komandieri ar segvārdu Kurmis. Lūk, īss atstāsts filmā, kuras lielākā daļa tapusi Dundagā.

Filmā ir jēga Dundagas kultūrvēsturē, un to labi apzinās paši dundadznieki, ko jutu, runājot ar tā laika jauniešiem. Visprecīzāk to pateica Jānis Filips, epizodiskas lomas tēlotājs: «Filma ir ar to laiku ideoloģisku ievirzi un bez lielas mākslinieciskās nozīmes. Bet vērtība ir Dundagas skatiem, mums, dundadzniekiem, pazīstamām sejām un brāļiem Kokariem, kas vienīgo reizi filmējušies vienā kinolentē».

Atceras Jānis Filips

— Esmu dabūjis filmas kopiju, jo gribēju to parādīt bērniem un mazbērniem. Žēl tikai, ka ir filmas krieviskā versija.

Dundagai filmas uzņemšana bija liels notikums. Kad vien mums bija laiks, tad skatījāmies, kā strādā uzņemšanas grupa. Filmētāji brauca ar džipiņu, tautā dēvētu par *vilīti*, vai nu krievu, vai amerikāņu automašīnu. Pusedienot grupa brauca uz eđnīcu Vīdāles ceļā pie pasta, ko mēs saucām par restorānu.

Reiz kādu vakaru, kad filmēšana jau bija sākusies, radošā grupa pils lielajā zālē rīkoja tikšanos ar skolēniem, laikam, lai mazliet pastāstītu par savu darbu. Filmas mākslinieks bija sarīkojis nelielu savu darbu izstādi. Bet Andris Apinis, tas, kas tēloja mazo Ali, arī ļoti labi zīmēja, un zāles otrā pusē bija novietoti viņa zīmējumi, kas nebija nemaz sliktāki (A. Apinis bija Jaņa Rozentāla mākslas vidusskolas audzēknis. *Red.*)

Es vietējā grupā muzicēju, un mēs pēc pasākuma spēlējām ballīte. Režisors Streičs, noskatījies, kā es spēlēju klavieres, pienāca klāt un uzaicināja mani kā dublieri nospēlēt vienu epizodi, jo es atgādinot vienu aktieri. Kā tad atteikties? Piekritu! Gatavajā filmā tās ir dažas sekundes, bet sagatavošanās un arī filmēšana bija daudz garāka.

— **Kāpēc vajadzēja dublieri? Vai tur bija kas bīstams?**

— Nekā bīstama nebija. Runāt arī nevajadzēja. Iespējams, ka īstais aktieris tajā reizē nevarēja tikt. Epizode bija tāda. Filmas varoņi bija nozaguši rakstāmmašīnu, to iznesa no pils ārā, un tad nākamajā kadrā divi puiši to nesa pa kalnu augšā — pa Vīdāles ceļu, tur, kur kādreiz bija pasts. Es maisu ar rakstāmmašīnu otram puisim uzliku uz muguras, un abi skrējām augšā.

MRS klubā glabājās filmēšanai vajadzīgās drēbes un rekvizīti. Man bija jādublēja filmas personāžs Fredis. Otrs dublieris bija skolasbiedrs Viktors Breitenbergs — gadu vecāks. Kad aizgājām ģērbties, man iedeva īsbikses, līdzīgas tagad izplatītajiem šortiem, un garas zeķes ar zeķturiem. Mani jau kāds puika pakāra — kas tev par zeķēm. Viktoram iedeva garas bikses. Taču ieradās režisors Streičs un, mēs ieraudzījies, uzreiz teica ģērbējai: «Vai jūs neredzat, kas ir kuram līdzīgs?» Un lika mums samainīties apģērbiem. Nu skolasbiedrs dabūja īsās bikses, bet es — garās, pie-

devām vēl kārtīgu cepuri un zābakus.

— **Vai par piedalīšanos kaut ko samaksāja?**

— Jā, un laikam pat smuku naudiņu. Varbūt trīs rubļus stundā?

— **Vai jūs epizodi nofilmēja ar pirmo reizi?**

— Nē, jāskrien bija trīs četras reizes. Citi vietējie jau spēlēja vairākās epizodēs. Atceros, ka Zigis Kristiņš tik izbrīnīti skatījās, kad lokomobilei iedegās lampiņa, ka mute bija vaļā.

— **Vai puiši — aktieri tolaik dzīvoja internātā?**

— Jā, viņi mitinājās pils trešajā stāvā. Es arī pie viņiem reizēm iegāju. Viņi mazliet mācījās arī, vai nu atsevišķi, vai kopā ar vietējiem. Viena pajauna skolotāja, šķiet, matemātiķe, allaž samīļoja Ali, sauca par dēliņu.

Mazajam Alim ļoti patika zīmēt. Reiz, būdams pilī, viņš gribējis zīmēt ārskatu, bet zars traucējis saskatīt baznīcas torni. Citi zēni iesējuši palagā krēslu un izlaiduši viņu pa trešā stāva logu kādu metru zemāk. To pats gan neredzēju.

Ar Juri Bruziku, kas tēloja galveno puikas lomu, pat drusku sadraudzējāmies, pavadījām kopā brīvo laiku. Juris bija vienkāršs, nebija ne lepns, ne lecīgs. Reiz abi divi ar velosipēdiem braucām no pils terases puses lejā un iebraucām diķi.

Pēc armijas aizbraucu strādāt uz Koknesi. Reiz stāvu rindā pēc tomātiem. Tas varēja būt 1975. gadā. Viens man aiz muguras saka, lai iedod maisiņu. Pagriežos, skatos, tā kā kaut kur redzēts. Pēc tam vēlreiz pie stacijas satieku to pašu puisi. Vārds pa vārdam, uzzinu, ka viņš ir filmējis. Vai Dundagā? Jā, izrādās, ka Juris. Viņš bija koknesietis.

Reiz Rīgā gāju pa ielu, un man pa autobu-

• **Pirmā filmēšanas diena Dundagā, Dakterlejā.** Foto no Jāņa Streiča dāvinājuma Kubalu skolai-muzejam

sa logu uzsauca: «Čau, Jāni!» Tie arī bija no aktieriem.

— **Kur filmēšana, tur visādi atgadījumi...**

— Tādi jau notika. Bija tāds kolhoza cūkkopis Judzevičs. Viņš parasti bija uzņēmis uz krūts. Reiz brauc ar pajūgu un ved mucā sūkālas. Kunga dūšā sēž ratos un knūbē, kā dundadznieki saka. Pie kultūras nama trāpās pretī viens aktieris, saģērbies lomai — kā mežabrālis, ar automātu rokās. Ierauga piemiņgušo braucēju un iesaucas: «Hände hoch!» «Rokas augšā!» Tas pamodies, kā uzdevis zirgam, tā aulēkšiem līdž mājām.

Mans tēvs pils pirmajā stāvā bija ierīkojis fotolaboratoriju, un tur filmēšanas laikā glabājās ieroči. Varbūt tāpēc, ka tur bija restots logs. Ieroči bija īsti, tikai šaušanai izmantoja

• **Ak, skaistā jaunība! Vidusskolas izlaidums 1970. gadā. No kreisās: 1. rindā 5. Daiga Muželovska, 3. rindā 2. Dainis Blūmentāls, 4. rindā 2. Jānis Filips; 4. rindā 2. no labās Zigmunds Kristiņš.**

Foto no Ervīna Kristiņa albuma

mācību patronas. Mēs ar draugiem jau arī tos ieročus drusku pataustījām.

Kad no parka puses filmas varoņi brauca pa diķi ar laivu, no augšas pūta vēju. Vēja mašīna laikam bija no tā saucamā kukuruzņika (AN-2) lidmašīnas motora, kas uzlikts uz trim kājām, uz riteņiem.

Tajā skatā, kur ar zirgiem velk lokomobili, darbojās mana klasesbiedra Raimonda Frei-

Dundagai filmas uzņemšana bija liels notikums. Kad vien mums, skolēniem, bija laiks, skatījāmies, kā strādā uzņemšanas grupa.

berga vecaistēvs. Viņam bija svarīgs uzdevums. Filmā redzams, it kā tās varonis, skolotājs Zemītis vadītu pajūgu. Patiesībā bija otrie groži, un īstais kučierētājs bija Raimonda vectēvs. No Dakterlejas cēlums uz augšu ir visai stāvs, vēl ar pagriezienu, tur vajadzēja

sībā lecens iznāca krietni mazāks.

— **Vai filmu Dundagā redzējāt?**

— Nē. Man šķiet, ka filmēšanas grupa izkārtēja, lai Dundagā parādītu toreiz pavisam jauno filmu *Mērnieku laiki*. Lai iekarotu vietējo sirdis un prātus.

Atceras Dainis Blūmentāls

— Es toreiz dzīvoju internātā. Daži zēni aktieri arī — tur, kur tagad atrodas Dundagas Mākslas un mūzikas skolas zīmēšanas telpa. Bet viņi tur nedzīvoja pastāvīgi — dažas dienas bija, tad aizbrauca, tad atkal atbrauca. Vai piedalījās mācību stundās, to nezinu.

Mani aizrunāja vienai lomai par dublieri, bet vēlāk izrādījās, ka nevajag.

Pils pagalmā bija uzbūvēts loga makets uz paaugstinājuma, pa to leca ārā. Ne no pašas pils! Filmā gan izskatījās, it kā lektu no ēkas.

Ārpusē pie pils, tanī stūrī, kas ir vērstas uz diķi un uz baznīcu, ugunsdzēsēji ar šūtenēm taisīja lietu.

Atceras Zigmunds Kristiņš

— Man tolaik bija septiņpadsmit gadu, mācījos vidusskolas priekšpēdējā klasē. MRS klubā glabājās filmēšanas grupas rekvizīti, turpat aktieri arī ģērbās. Mana vecāamma bija sarunāta rekvizītus sargāt. Viņu arī uzaicināja piedalīties masu skatos. Tāpat uzrunāja citus apkaimes iedzīvotājus, veselas ģimenes. Arī mani, jo turpat vien dzīvoju. Atšķirībā no vecāsmamma piedalījās tikai vienā epizodē. Mums visiem, kam bija jāveido vietējo iedzīvotāju pūlis, filmētāji iedeva apģērbus. Ne nu īsti militāras formas, bet tādas, kādas valkāja iedzīvotāji tūlīt pēc kara. Atceros, ka bija īpašas cepures ar nagu.

Kad vilka lokomobili no Dakterlejas gar Sīrupfabriku uz pili, mēs veidojām tautu. Īpašus norādījumus nedeja, neko sevišķi darīt nevajadzēja, vien stāvēt, skatīties.

— **Vai dienasnaudu maksāja?**

— Iespējams, bet kaut ko pavisam maz. Vecāimammai tika vairāk.

— **Laikam jau ar vienu reizi nepietiek, lai uzņemtu epizodi.**

— Lokomobiles aizvilšanu uz pils pagalmu filmēja reizes trīs. Tas varēja aizņemt vairākas dienas. Pils pagalmā filmas personāži teica kādas runas.

— **Cik vietās Dundagā filmēja?**

— Dakterlejā, krustojumā aiz slūžām, pie Sīrupfabrikas, pils pagalmā.

— **Vai kāds īpašs atgadījums nav prātā?**

— Filmēšanas laikā pie slūžām, krustojumā, kur sadalās ceļš uz Mazirbi, Vīdali un Kaļķiem, bija tāds starpgadījums. Brauc robežsargu virsnieks no Mazirbes un ierauga, ka skrien bandīti — ekipējums vairāk vai mazāk atbilstošs, un ne tik sen kā īstie mežabrāļi no šīs puses bija pazuduši. Ko var zināt? Izvelk pistoli un sāk vicināties. Tūlīt gan filmēšanas grupa ieslēgusi lielos prožektorus, lai saprot, ka uzņem filmu. To man atstājta, pats klāt nebiju.

— **Bet filmēšanas laikā svešiem klāt neļāva būt?**

— Te, kad filmēja pie Sīrupfabrikas un

...ir tas stāsts

pils, bija norobežots ceļš, lai neviens tajā laikā nebrauc.

— **Vai bija interese pēc tam gatavo filmu noskatīties?**

— Man palicis prātā, ka viņi solīja filmu parādīt, un iespējams, ka kultūras namā arī rādīja. Es pirmizrādi Dundagā tomēr nesa-gaidīju. Ilgs laiks pagāja, kamēr redzēju, katrā ziņā skolu tad jau bija beidzis. Atmiņā iespiedies tas kadrs, kur mani var redzēt. Vecāmate redzama vairākos kadrus.

Atceras Daiga Muželovska

— Vidusskola bija pilnā, un skolas bērniem tas bija interesants laiks. Mūsu klase atradās tur, kur tagad ir Dundagas Mākslas un mūzikas skolas mākslas nodaļa. Tie, kas filmā tēloja skolēnus, mēdza ienākt pie mums iekšā. Daži bija diezgan lielīgi. Aktieri!

Filmēšanas norisēm jau līdzī dzīvojam. Pils pagalmā bija viens no galvenajiem notikumiem. Vecajā malkas šķūnī — tagad jau arī tur malka sakranta — bija uztaisīta elektro-stacija. Par to vēstīja arī uzraksts.

Lokomobili vilka no Dakterlejas augšā — gar aptiekas galu, kur iet uz avotiņu. Tur bija uztaisīts afixstabs. Apkārt sievas, arī jaunieši, tēloja tautu. Toreiz vēl lielā štrāse otrpus aptiekai nebija izbūvēta, un uz pili brauca riņķī — gar Sīrupfabriku. Filmēja arī augšā pie pasta. Filmēja apmēram kādu mēnesi. Man šķiet, ka tas bija pavasarī.

— **Vai filmēja arī pie diķa?**

— Jā, lejā pie *Likās muižas*. Tur filmēšanas vajadzībām uzbūvēja tādu kā prāmi, pārceļtuvi. Vēl filmēja pie baznīcas — no diķa puses, filmā ir redzams baznīcas žogs.

— **Vai pašā pilī nefilmēja?**

— Man šķiet, ka ne, ja nu vienīgi kaut ko lejā — kādu gaiteni, kaut ko pagrabos. Toreiz jau pils bija ļoti apdzīvota.

— **Vai kinovīri nesolīja gatavo filmu parādīt?**

— Tas man nav prātā. Toreiz mums bija kinoteātris *Oktobris*, bet nedomāju, ka šo filmu mums būtu rādījuši.

— **Vai jūs zinājāt, par ko ir filma?**

— Lielās līnijās jā. Sīki un smalki par tām *bandīstu* būšanām neviens nestāstīja. Grāmatu, *Vāczemnieka darbu*, es gan iepriekš biju izlasījusi. Tolaik prese arī par to rakstīja. Es vēl vācu izgriezumu.

Padomju varas pretinieki gribēja uzspri-dzināt elektrostaciju. Tā bija filmas centrālā intriga. Nu ja, tos, ko tolaik dēvēja par *bandītiem*, tagad sauktu par *mežabrāļiem*, par nacionālajiem partizāniem.

Atceras režisors Jānis Streičs

— **Kā radās doma ekranizēt Laimoņa Vāczemnieka darbu?**

— Kopā ar Ēriku Lāci bijām uzņēmuši pirmo patstāvīgo filmu, *Kapteņa Enriko pulkste-nis*, un tā piedzīvoja ļoti lielus panākumus. Nolēmām kalt dzelzi, kamēr tā karsta. Rīgas kinostudijas redaktors Antons Stankevičs ieminējās, ka *Vāczemniekam* ir interesants stāsts par laiku, kad pēckara Latvijā veidojās pirmās pionieru organizācijas, par bērniem,

• *Pārceltuve «uz Daugavas». Juris Pļaviņš — skolotājs Zemītis, Juris Bružiks — Mārtiņš Pūpols un Harijs Avens — Mārtiņa vectēvs.* Foto no Jāņa Streiča dāvinājuma Kubalu skolai-muzejam

par cīņām ar *bandītiem*, ko tagad godājam par nacionālajiem partizāniem... Sameklēju grā-matu, izlasīju. Iepatikās. Spraiģi savīts sižets, kaut kas no autora bērnišas, kas laikam aizri-tējusi Kundziņsalā, kur risinājušies līdzīgi notikumi grāmatā aprakstītajiem. Galvenais, ka mežabrāļos darbojušies divņubrāļi, kas jaukuši visiem galvu. Kamēr viens naktī pa-dara savu darbu, tiekmēr otrs grozās, dau-dzdiem redzot, lai tie apliecinātu, ka viņš bijis pavisam citā vietā! Tā abi izmantojuši diviņu pāra priekšrocības. *Vāczemnieks* bija līcis lietā šo dzīves faktu.

Toreiz jau bija tapis nopietns darbs par līdzīgu tēmu — lietuviešu filma *Neviens negri-bēja mirt*. Atzīstos, ka *Līvsalas zēni* tapa šīs ta-lantīgās filmas mudināti. Tas bija klajš kon-junktūras darbs. Mums neviens to neuzspie-da. Tā bija brīva pašu izvēle.

Oficiālā propaganda zombēja jaunās paaudzes smadzenes, savukārt vecākā paaudze mīlēja miera labad to pieļāva.

Tāpēc arī bērni gluži labprātīgi stājās pionieros. Ja atmet partijas un valdības iecerē-to politisko ievirzi, tad šajā organizācijā jau bija daudz laba. Atzīstos, ka man galda grā-mata bija *Pionieru vadītāju rokasgrāmata*, tajā varēju atrast tik daudz interesanta! Praktiski padomi, kā iet pārgājienos, kā iekurināt ugunsgrāmu, kā uzcelt telti, kā strādāt ar cirvi un zāģi. Spēlēt teātri, grimēties, taisīt deko-rācijas, būvēt radiouztvērējus un lidmodeļus, fotografēt un gleznot. Tas viss, ko vajag pui-

kās, un pie šīs izvēles palikām. Pagalms ar tādām kā drupām varēja saistīties ar pēckara laiku. Uzbūvējām prāmi, it kā tas būtu uz Daugavas un darbība norisinātos uz salīņas. Par to, ka prāmis iet pāri diķim, dundadznieki droši vien zviedza, bet neprotestēja. Plašajā Padomju Savienībā neviens nezina, kā ir patiesībā. Tā kopā nospriedām.

— **Kad sākat filmēt?**

— Darbu Rīgā sākām 1968. gada rudenī. Tur uzņēmām visu, kas bija jāfilmē dekorāci-jās, klases ainas, arī smēdes skatus, dundadznieki droši vien zviedza, bet neprotestēja. Plašajā Padomju Savienībā neviens nezina, kā ir patiesībā. Tā kopā nospriedām.

— **Kas jums pašam palicis prātā no tiem visai tālajiem laikiem?**

— Atceros pirmo filmēšanas dienu, kad sanāca teju visa Dundaga. Tas bija milzu notikums! Dundagas vīri esot bijuši dusmīgi, jo sievas todien neuztaisīja pusdienas. Toreiz kinofilmas uzņemšana bija retums. Tagad jau ir pieraduši. Kam mobilais telefons, tas filmē pat ar to. Vēlāk interese atslāba, un mēs mierīgi darījām savu darbu.

— **Cik ilgi filmējāt?**

— Nedēļas trīs, ne vairāk. Pēdējos skatus ieradāmiem uzņemt jau vēlākā pavasarī, kad kokiem sāk plaukt lapas. Pēc tam, kad galve-nais darbs bija padarīts, atgriezāmies Rīgā vēl kaut ko piefilmēt. Kādu epizodi arī pie Ķīšezera. Filmā tas viss izskatās it kā būtu Dundagā.

— **Vai pašā pilī arī filmējāt?**

— Kaut ko jau jā.

— **Kur jūs toreiz dzīvojāt?**

— Dundagā. Visa radošā grupa izmitinājās pa mājām, dzīvokļiem. Pats mitinājos pie dzirnavu diķa tādā garā mājā. Vairāk kalnā slējās aptieka. Vai tā tur ir joprojām?

— **Aptieka tur ir.**

— Kā sauca manus saimniekus, to neatce-ros. Bija ļoti sirsnīgi cilvēki. Mūsu grimētājas slavēja savu gādīgo saimnieci, kura par sa-vām irniecēm rūpējās kā visdārgākajiem cie-miņiem. Bet, ak posts, saimniece naktīs me-žonīgi krāca! Meičas lietoja visādus paņēmie-nus, vai visa grupa deva savus padomus, viss velti. Gribēja meklēt citu vietu, bet pārdomā-ja. Nekur un nekas viņas nelutinās tā, kā šī krācēja.

— **Vai filmējot neatgadījās kas nepare-dzēts?**

— Spilgtākais notikums nesaistās ar mūsu filmu. Tanī rudenī 18. novembrī baznīcas tornī tika izkārtis sarkanbaltsarkanais karogs, bet *vainīgie* nebija noķerti. Klejoja visādi mi-nējumi. Vidusskolas direktors man atzinās, ka viņam esot aizdomas uz kādiem tur puiše-ļiem, bet piebilda, ka man neteikšot, kuri tie ir. Neies jau saiegt jauniešiem dzīvi. Bet nu tuvojās 15. maijs, Ulmaņa apvērsuma gada-diena. Čekas vīri izvietoja slēpnus baznīcas tuvumā, bet Latvijas karogs parādījās pilnīgi citā vietā — pie izpildkomitejas durvīm. Un uzraksts: «Meklē, cik gribi, ne velna neatra-dīsi. Čau!» Tikai pēc laba laika noskaidrojās, ka to izdarījusi bibliotekāres meita. Arī pirmo karogu uzvilksu viņa. Aiz garlaicības, tā bija skaidrojusi. Vai tad sacīs patiesību! Pie-minu tādēļ, ka tas notika mūsu laikā.

Vēl atceros, ka uznāca lieli plūdi. Šķiet, tās bija milzu karpas, kuras uzsvieda uz diķa le-dus augšā, viss ledus tika nosēts ar treknām zeltainām zivīm. Žel bija skatīties, ka tāda manta aiziet bojā. Kāds imesls, nezinu.

— **Vietējos aicinājāt masu skatos.**

— Protams. Maksāja trīs rubļus dienā, kam lielāka epizode, varbūt kāds vārds jāpasaka, tiem septiņus.

— **Un masu skatu dalībniekiem iedevāt drēbes, pieskaņotus pēckara laikam.**

— Jā, mums bija ģērbēja ar atbilstoši-kiem kostīmiem, zābakiem.

— **Viens vīrs, tolaik jauns puisis, man stās-tīja, ka tur, kur krustojumā sadalās ceļš uz Mazirbi, Vidāli un Kaļķiem, filmēšanas laikā no Mazirbes braucis robežsargu virsnieks un pa gabalu ieraudzījis savādus ļaudis — tādām kā vācu cepurēm galvās un ar ieročiem. Pats izvelk pistolī! Bet filmētāji ieslēdz prožektorus, un robežsargs saprot, ka uzņem filmu.**

— Kas to zina... Vācu formas jau nebija. Vācu cepures, ieroči, jā. Ierauga, ka uz ceļa kāds stāv ar automātu vai pistolī rokā... Tas varēja būt Juris Pļaviņš, kas tēloja trako sko-lotāju — pionieru vadītāju. Droši vien gaidīja

• *Filmēšanas skats Dundagas pils pagalmā.* Foto no Jāņa Streiča dāvinājuma Kubalu skolai-muzejam

— **Ir viens ievēribs cieniņš fakts — abi brāļi Kokari piedalās vienā filmā.**

— Jā, viens ir *bandītu* vadonis, otrs laikam slēpās. Abi bija *sliktie*. Tā kā abi bija vienādi, tad varēja mainīties un jaukt citiem galvu.

Krietni vēlāk Dundagā uzņēma filmu — 1978. gadā *Pavasara ceļazīme*. Tur gan es piedalījies masu skatos. Pie *Likās muižas* bija ierīkota autobusu pietura. Filmēšanas beigās ra-došā komanda kultūras namā taisīja rautu.

Pirmkārt, mēs, toreiz jaunā paaudze, tiešām un tīšām bijām maz informēti. Vecāki daudz ko noklusēja, lai bērniem nesabojātu turpmāko dzīvi, jo labi zināja, kas ir represijas. Tikai beidzis studijas un jau neatkarības laikā, es uzzināju, ka mans tuvākais draugs Andrejs Migla ir Sibīrijas bērns, tāpat aktieris Jānis Dreiblat, ar kuru dzīvoju vienā istabiņā. Par tādām lietām cits citam nestāstīja.

kām, kam nierz rokas pašiem ko darīt, organi-zēties, pavadīt brīvo laiku. Sarkanais kakl-auts, visa padomju atribūtika jau netraucēja darboties. Disciplīna ir laba lieta, un galve-nais, ka bērni varēja apmierināt savas intere-ses. Arī mani kā skolnieku tas aizrāva. Darbo-šanās bija tālu no politikas. Iesaistījās paš-darbībā, un varbūt tieši tā mani izaudzināja par aktieri un režisoru. Mūsu Gailīšu septiņ-gadīgajā skolā bija aktīva pionieru organizā-cija, labākā Preiļu rajonā. Balvā saņēmām patafonu, kas bija liels notikums manā dzīvē.

Mana biogrāfija bija *nepareiza*. Tēvs leģi-onārs, mātesbrālis ārzemēs, vecotēvu arestē-ja un izveda uz Sibīriju. Sapratu, ka man jā-būt sekmīgam, aktīvam, lai kļūtu skolai ne-pieciešams. Galu galā pieņēmu to visu kā spēli, kurā man jāuzvar ar apdomu un centī-bu darbā.

Daudzi padomju laikus piedzīvojušie ta-gad stāsta, ka viņus spieda stāties partijā. Muļķības, radošos darbiniekus un inteliģenci pieņēma pēc kvotām. Darbaļaudis varēja stā-ties, kaut maisi plīst. Daudzi mākslinieki arī neiestājās. Protams, ja gribēji ieņemt vadošu amatu, tad partijā vajadzēja būt. Bet tā ir at-sevišķa tēma. Es runāju tikai par izvēli.

Jāteic, ka filma *Līvsalas zēni* tagad man gandarījumu nesniedz. Arī par lielu grēku to neuzskatu, par jaunības alošanos — jā. Tā zi-nāmā mērā bija aģitācijas filma. Mans dzīves un mākslinieka ceļš pēc tam turpinājās citā-di. Ja filma saistās ar kaut ko interesantu un vienreizēju, tad tā bija draudzība un sadarbī-ba ar kordirigentiem brāļiem Kokariem, ku-rus filmējām brāļu Lielaušu lomās.

— **Kā izraudzījāties filmēšanas vietu? Kā-pēc Dundagu?**

— Vispirms mēs trijātā — es, Ēriks Lācis un Laimonis Vāczemnieks — 1968. gada vasa-rā aizrautīgi rakstījām scenāriju. Pēc tam va-jadzēja sameklēt filmēšanas vietas. Rīgas ki-nostudijā bija tāds laiks, kad lūkoja gluži vai atklātānišu skatus pa visu Latviju un, filmējot *Salna pavasarī*, apvienoja Pļaviņu rumbu, Zvārtas iezi un Abavas ieleju vienā pagastā. Līdzīgi rīkojās arī citās filmās. Mani šāda pie-eja kaitināja. Arī mūsu topošās filmas opera-tors un mākslinieks bija skaistas estētikas piekritēji. Izbraukājām daudz vietu, bijām pat Igaunijā — Kingisepā. Izmantojām to lai-ku iespēju — pabraukāt. Meklējām vecas muižas, pilis ar pagrabiem. Tā savos meklēju-mos nonācām arī Dundagā, kur mums iepati-

komandu, kad būs jāskrien. Pats atrados tālāk, pie kameras. Iedegās prožektorī, robežsargs saprata, ka tā ir *kinosjomočnaja operacija*, tam naši. Pilnīgi iespējams.

Mosfilm reiz bija traģisks gadījums. Aktieriem bija izdalītas mācību patronas. Ar tām šaujot, uguns nāk ārā. Vietējā večiņa skatās pa logu: vācieši! Jau pārbijusies. Un tad viens no masu skatu dalībniekiem vācu formā pagrieza automātu pret logu un nolaida kārtu ar uguniem. Večiņa uz vietas beigta. No pārbīja.

— **Vai jūs savu gatavo filmu solījāt parādīt dundadzniekiem? Tolaik Dundagā bija kino- teātris Oktobris.**

— Kā tad! Sākot darbu apsolījām, ka vispirms parādīsim Dundagā. Jā, to labi atceros. Un mēs solījumu izpildījām. Es braucu un daudzi no mūsu radošās grupas, arī aktieri, filmas direktors. Pēc kinoseansa bija klāti galdi, dzeramie, tosti. Skola arī bija iesaistījusies. Svinības notika kultūras namā. Kā jau pirmizrādēs mēdz būt, visi dzied slavas dziesmas, visiem patīk. Bija ballīte, draudzēšanās. Tie, kas piedalījušies masu skatos, centās filmā sameklēt sevi.

— **Kad filma bija gatava?**

— Vasarā. Jūnijā vai jūlijā.

— **Ātri.**

— Toreiz tā bija ražošana, fabrika. Tagad vienu filma moka piecus gadus. Jau septem-

brī es sāku strādāt pie savas nākamās filmas.

— **Vai jūs pats *Līvsalas zēnus* vēlāk esat skatījis?**

— Nesen internetā. Tikai krievu valodā. To jau ikviens var izdarīt jebkurā laikā.

— **Vai jums ir filmas latviskā versija?**

— Nav.

— **Vai pašlaik strādājat gar kādu filmu?**

— Nē. Rakstu, gleznoju. Esmu aizņemts sabiedriskajā darbā. Filmas... Tagad tas ir tik sarežģīti, vairāk piemērots jauniešiem.

— **Kāds ir jūsu, profesionāla viedoklis par latviešu kino pašlaik?**

— Izskatās cerīgi. Ilgu laiku tā nebija. *Mammu, es tevi mīlu* man ļoti patika. *Modris* ir labs darbs, *Vientulis*. Jauniešiem pārmet to, ka viņu filmas ir drūmas. Es aizstāvu. Jaunie autori grib izdzīvot traģiku. Gan dzīve dos savu drūmumu, tad jauniešiem režisoriem skatījums kļūs gaišāks. Jā, kopējā aina ir ļoti cerīga. Protams, tagad svarīgi ir mācēt atrast finansējumu.

— **Vai pēc *Līvsalas zēnu* uzņemšanas esat bijis Dundagā?**

— Nē! Vienreiz pabraucu garām.

— **Tad es jūs uzaicinu šopavas, pēc 46 gadiem!**

— Ar lielāko prieku! Ļoti labprāt vēlreiz aizbrauktu apskatīt tās vietas.

Pēcvārda vietā

• **Filmēšanas skats. Pa kreisi no kameras sēž režisors Jānis Sreičs, pa labi (3. no labās) Ēriks Lācis.**

Foto no Jāņa Streiča dāvinājuma Kubalu skolai-muzejam

Redkolēģijas sēdē stāstot par mūsu jauno iecerī, šo publikāciju, ieinteresēju novada kultūras dzīves rīkotājus. Varbūt skaistā pavasara vakarā sarīkot brīvdabas kino seansu pils pagalmā, piedaloties arī pašam režiso-

ram Jānim Streičam, kas tik ilgus gadus nav bijis Dundagā? Dzīvosim, redzēsim!

Alnis Auziņš

Atpakaļlaiks

Pētnieki palīdz ieraudzīt saknes

Par to, ka pērnajā vasarā Latvijas Universitātes (LU) pētnieku un studentu grupa profesores Janīnas Kursītes vadībā devās pa mūsu novadu, lai pētītu dzīvesstāstus un vietējās tradīcijas, esam jau rakstījuši. Savukārt 19. XII Rīgā, LU Humanitāro zinātņu fakultātē, notika zinātniskā konference *Kurzeme: tradīciju vērtības mūsdienā*, kurā daudz saistoša varēja uzzināt par pieredzēto Dundagas pusē. Konferenci apmeklēja vairāki interesenti no mūsu novada, arī Ina Brauna, kura labprāt dalījās spilgtākajos iespaidos un pārdomās.

Informācija bija daudzslāņaina un tematiski dažāda. Bija interesanti uzzināt, kā cilvēki, kas nav pazīstami ar Dundagu, mūs redz. Tas ir skatījums no malas. Konferencē dzirdētais man palīdzēja arī ieraudzīt to, ko ikdienā uzskatām pašu par sevi saprotamu, ko vispār neredzam, it kā vienkāršas lietas, dažādas tradīcijas, piemēram, maizes cepšana. Kukulīti visā Latvijā veido un cep līdzīgi, taču ir nianse, kā uz tā ievēl svītriņas. Arī to manto no paaudzes uz paaudzi.

Profesore Janīna Kursīte atklāja, kā iebraucēji redz mūsu lauku sētu. Dundagas novadā dominējošie māju krāsu toņi ir brūni, dzeltenbrūni, dzeltenīgi, smilšu krāsā. Mājas ir ar baltiem logu rāmjiem. Ja mana citu krāsu, mājā dzīvojošais, iespējams, nācis no citas puses, varbūt pat ne šajā paaudzē, bet iepriekšējā.

Parasti mājām apkārt ir žogi, vai nu sklandu, vai kāda cita veida. Pie mājām ir puķudārzi, pagalma organisks turpinājums ir sakņu dārzs, tad augļu dārzs.

Interesants bija arī arheologa Jura Urtāna pētījums par saistību starp pilskalniem un mūspuses teiku par Dundagas vārda uzminēšanu. Līdzīgs motīvs ir sastopams visā Latvijā, pat Latgalē. Parasti vārda uzminētājs ir ar zemu sociālu izcelsmi. Laukos zemnieku sabiedrībā cūkgans ir viszemākais. **Pēc arheologa versijas, sākotnēji mūspusē centrs bijis Puiškalna pilskalns. Uzskata, ka tur bijusi gan apmetne, gan kulta vieta.** Pēc tam kaut kāda iemesla dēļ iedzīvotāji pārcēlušies uz Dundagu. Ar šo pārcelšanos saistīta ar Dundagas teika. Uz šejieni atvestais puiša tēls vēlāk aizceļojis uz Vāciju.

Kā lekcijā par Kurzemes tautas tērpiem pastāstīja Austra Celmiņa-Keirāne, ārzemnieku priekšstati par latviešu tautas tērpu saistās ar Bārtas un Nīcas tautas tērpiem, jo tie visvairāk atšķiras no pārējiem. Mūsdienās modē nākot tautas tērpu aksesuāriem, skandināvietes ir iecienījušas Bārtas zīļu vainadziņus un tās puses līgavu vainagus ar stieplītēm un pērlēm. Viņas tos liek galvā pat sarīkojumos.

• **Profesore Janīna Kursīte un Kārlis Ludevīgs pērnajā vasarā Apšeniekos.**

Foto no J. Kursītes albuma

du cilvēkus. Ir ļoti, ļoti atvērti cilvēki. Ar viņiem tiekoties, intervētājs pats pārvēršas par intervējamo un ir spiests uzklaut visas viņa teorijas. No pētnieka tas prasa lielu meistarību — noturēt runātāju pie tēmas. Tad ir atvērti cilvēki, ar viņiem ir viegli strādāt, jo tādi ir atsaucīgi un viņiem raksturīga lietišķa pieeja. Bet sastopams arī noslēgtais, pat naidīgais tips. No kādām mājām mūsu novada

vēl 10 gadu pēc Otrā pasaules kara. A. Blumberga versija — tāpēc arī dibināts Dundagas rajons, lai viņus apkarotu.

Konference atklāja, cik kultūrvidē ir daudzslāņaina. Uzzinātais man lieti noderēs, strādājot par gidi, varu labāk palīdzēt apmeklētājiem ieraudzīt vērtības, kuras nepamanām. Svētīgi, ja kaut kur pati aizbraucu un mēģinu tās saskatīt. Šīs zināšanas palīdz orientēt skatienu.

Kas raksturīgs lielākajai daļai mūspuses ļaužu? Pēc manām domām, pašapziņas trūkums un sevis neapziņa. Nedzīvojam ar apziņu. Peldam un sevi neapzināmies. Piemērojamies situācijai. Tas gan laikam padomju laiku mantojums.

Ir, protams, arī dzimtas ar saknēm. Tās ir saglabājušas mantotās tradīcijas. Tā darījuši viņu vecāki, vecvecāki un senči vēl pirms tam... Tradīcijas nodrošina apziņu, orientāciju telpā un laikā, stabilitāti. Tas dod cilvēkam saknes. Kam ir šīs saknes, nedzīvo neapziņas stāvoklī.

Pētnieki dara svētīgu darbu — viņi palīdz šīs saknes ieraudzīt.

Uzklausīja Diāna Siliņa

• **Gunāra Laicāna kolekcijas pirmsākums — kofetis, ar kuru rokās viņš 1973. gadā ieradās Dundagā.**

Foto no J. Kursītes albuma

Par zaļu pat vēl zaļāks

Džons smaida dundadzniekiem

Lai saprastu, kāpēc Džons smaidīja 22. I Saldū, jāatkāpjas nedaudz pagātnē.

Valsts mēroga teātra sporta turnīri starp skolām notiek reizi trīs četros gados. Tajos uzvarētājkomanda katrā vecuma grupā iegūst ceļojošo balvu Šā — lielu rotaļu mērkaki.

Lai uzturētu improvizācijas spēlētprieku un pilnveidotu savas prasmes, katru gadu draudzības turnīros satiekas Bauskas, Druvas, Dundagas un Talsu komandas. Spriedām

un nospriedām, ka mums jārada pašiem sava ikgadēja ceļojošā balva. Kā to nosaukt?

Teātra sporta kustību savā laikā Anglijā radīja Kīts Džonstons. Pēc viņa metodes strādā teātra sporta treneri Latvijā un citur. Tā radās mūsu ceļojošo balvu vārds — Džons. Jāpaskaidro — katrai vecuma grupai ir savs rotaļu eksotiskais dzīvnieks.

Kurzemes — Zemgales hercogistes skolu teātru sporta komandu pusfinālā Džons smaida Saldū piedalījās 17 komandas 1.–4., 5.–6., 7.–9. un 10.–12. klašu grupās no Bauskas, Druvas, Dundagas, Griķu, Iecavas un Talsu skolām un Bērnu un jauniešu centriem. Galvenā tiesnese bija biedrības *Teātris un izglītība* valdes priekšsēdētāja, teātra sporta kustības Latvijā vadītāja Līgita Smildziņa.

Džons mums tiešām smaidīja, un smaidījām arī mēs, jo ieguvām divas pirmās vietas. Tās izcīnījām 5.–6. klašu grupā — komandā spēlēja Aivis Cīrulis (5. klase), sestklasnieki Marks Aukmanis (komandas kapteinis), Markuss Čiekurs, Alise Dozberga un Niklāvs Neimanis — un 10.–12. klašu grupā — komandā

bija Kristīne Ralle (9. klase, kapteine), 10. klases audzēkņi Elīza Gerdiņa, Alise Jurča, Evelīna Ķiršakmene un 12. klases skolniece Lora Egle. Savukārt 7.–9. klašu grupā mūsējie, visi septiņklasnieki — Atis Bleive, Guntis Egle (kapteinis), Krista Ludevika, Elēna Ozoliņa un Āris Zanders — ieguva 3. vietu.

Visas šīs komandas izvirzītas uz Kurzemes reģiona turnīru Dundagā 27. II. Cīnīsimies ar Druvas, Liepājas, Brocēnu un Talsu komandām, lai startētu valsts turnīrā Bauskā 14. III. Labākās komandas no šī turnīra sacentīsies vasarā Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos Rīgā, Vērmanes parkā.

Vaira Kamara

Kāpēc vērts labi mācīties?

Kad uzzināju, ka Dundagas vidusskolas 12. klasē no 14 skolēniem 9 mācās uz labi un teicami vai tikai teicami, man bija skaidrs, ka ir vērts ar viņiem aprunāties. Tā nu tikos ar vairākiem divpadsmitajiem: teicamniekiem Amandu Pipari, Loru Egli, Gati Vansoviču un labiniecēm Andželu Leperi un Kristu Sustriņu.

Labinieks ir skolēns, kura vidējais vērtējums semestrī vai gadā ir vismaz 7,5 un nevienā mācību priekšmetā nav zemākas balles par 6. Savukārt teicamnieka vidējais vērtējums ir vismaz 8,5 un nav zemākas balles par 7.

Gandrīz visi jaunieši atzina, ka viņi labi mācās jau no 1. klases. Amanda gan labiniece bijusi Tiņģeres pamatskolā līdz 5. klasei. Pārņākot uz Dundagas vidusskolas 6. klasi, tik labi nav veicies. Taču 7. klasē meitene atkal bijusi starp labākajiem. Amandai mācīties patīk un viņai prieks, ja prot atbildēt uz skolas biedru jautājumiem. Būtu kauns nezināt.

Gatis kļuvis par stabilu labinieku, sākot ar 9. klasi. Tuvojušies eksāmeni, un bijis jāsāk mācīties, jo gribējis parādīt, ka var tos nokārtot labi. Lora ir teicamniece jau no 1. klases. Kā tas izdodas? Viņa atbild: «Dabiski». Pārējie saka — tas viņai ir dabas dots talants. Lorai vislabāk padodas humanitārie priekšmeti, lai augstas atzīmes nopelnītu arī eksaktajos priekšmetos, nākas pacensties vairāk.

Amanda teic, ka viņu iedvesmo mācīties arī kāda pasniegta dāvana. Krista piebilst: «Diploms ir tikai papīrs, bet tam, kurš to saņem, tas ir daudz kas vairāk». «Tagad vēl saņemam no pašvaldības stipendiju. Tu jau

gribi saņemt atalgojumu par to, ko dari», vērtē Amanda. Noslēdzot, ka stipendiju 40 € četras reizes šajā mācību gadā saņem visi klātesošie. Lai būtu tieši tik liela stipendija, vidējai atzīmei ir jābūt virs 8 ballēm un nedrīkst būt nedz zemāka vērtējuma par 7 ballēm, nedz neattaisnotu kavējumu un jābūt uzrakstītiem visiem kontroldarbiem. Var saņemt arī 30 € un pat 50 € stipendiju 4 reizes gadā.

Visi skolēni domā arī studēt, pārsvarā Rīgas Stradiņa universitātē (RSU): Lora — starptautiskās attiecības, Gatis — medicīnu, Krista — fizioterapiju. Andžela vēlas kļūt par veselības sporta speciālisti, bet vēl nav izšķīrusies, vai studēs RSU vai Latvijas Sporta akadēmijā. Savukārt Amanda dosies uz Rīgas Tehnisko universitāti, lai studētu uzņēmējdarbības loģistiku.

Skolēni cenšas arī iegūt Vītola stipendiju. Andžela atzīst, ka tā ir liels atvieglojums

studijās. Taču pie šīs stipendiju tikt ir diezgan sarežģīti, bet vēl grūtāk izturēt kritērijus, ko tā prasa studiju laikā. Skolēni tomēr cer, ka viss būs kārtībā.

Novēlot labu izdošanos, Diāna Siliņa

Audzinātāja Mārīte Pēterhofs: «12. klases skolēni ir jauki, mērķtiecīgi jaunieši. Viņi spēj gan labi mācīties, gan izpausties dažādos citos veidos: dziedāt korī, spēlēt kādu mūzikas instrumentu, dejot, nodarboties ar teātra sportu, iegūt autovadītāju tiesības.

Daudzi labi mācījās jau 10. klasē. Pašvaldības iedibinātajai stipendijai ir liela nozīme. Bieži vien tikai viena desmitdaļa šķir no nosaukuma labinieks vai teicamnieks, stipendija ir kā stimulēšana, lai saņemtos. Stipendijai ir divējāda nozīme: pirmkārt, tā ir nauda, bet, otrkārt, sajūta, ka tu tiek ievērots, novērtēts, kas ir ne mazāk svarīgi. Tas stiprina pārliecību, ka izglītībai ir nozīme, ka tā ir vērtīga».

Ekoskola bērnu dārzā Kurzemīte

Šajā mācību gadā Ekoskolas programmu apgūst arī Dundagā. Par līdž šim paveikto un plāniem februārī stāsta vadītājas vietniece izglītības jomā Rudīte Balķīte.

Galvenais iemesls, kāpēc kļūvām par Ekoskolu, ir tas, ka pasaulē resursi samazinās un par vidi ir jādomā. Jau gadiem bērnu dārzā darbojamies videi draudzīgi, izmantojot dabiskos materiālus, kā čiekurus, kastaņus, zīles, otrreizējās dzijas no džemperiem, konfekšu kastītes. Mums vienmēr ir noderējis viss, ko citi gatavoja izmest. Taču Ekoskola ir viens no pagrieziena punktiem, lai papildus paši mācītos, kas ir vides izglītība, lai pastāstītu to vecākiem un lai visi kopā informētu un ieinteresētu bērnus, kāpēc ir jādzīvo videi draudzīgi. Kāpēc jāsaudzē, to bērni vēl saprot, bet, kāpēc jātaupa, — to gan ne.

Informāciju par Ekoskolām Latvijā uzzinājām no mūsu kolēģiem citviet, esot pieredzes apmaiņas braucienos un kursos. Pieredzīgākie 17. IX, piesakot sevi Latvijas Ekoskolu sertifikāta iegūšanai. Lai pretendētu uz Zaļo karogu vai starptautisko Ekoskolu balvu, ar pieteikšanos vien nepietiek — mācību iestādei ir jāievieš programmas septiņi soļi. Pirmais no tiem — izveidot ekopadomi. Mēs to izdarījām 22. IX. Ekopadomē esam 16 cilvēki: mēs ar iestādes vadītāju Ilonu Onzuli, pa vienai skolotājai un pa vienam vecākam no katras grupas, kā arī pašvaldības pārstāvis Andris Kojro. Šogad ekopadome galvenokārt informē par notiekošo un gaidāmajām aktivitātēm. Mums ir daudz atbalstītāju. Vienmēr ļoti atsaucīga ir Inga Apškrūma un Inta Osīte. Šogad galvenos darbus uzņēmāmies mēs ar iestādes vadītāju. Nākamgad iesaistīsim vairāk cilvēkus, bet šogad informācijas devēja un atbildīgā par pasākumiem esmu es.

Nākamie programmas soļi bija sagatavot skolas vides pārskatu, izstrādāt vides rīcības plānu, visu pārraudzīt, vērtēt un līdz 15. VI iesniegt pārskatus par paveikto, izvēlēties ar mācību procesu saistītu tēmu, Ekoskolas darbībā iesaistīt mācību iestādi un sabiedrību, tās informējot, izstrādāt savu vides kodexu.

Interesanti bija veidot vides pārskatu, jo tajā bija jānovērtē, kāds pašlaik ir vides stāvoklis, un jāpiedāvā, ko mainīt. Tā nu atklājās, ka ir liels elektropatēriņš no 30 gadus vecajām lampām. Ir veci kontakti, kas patērē

elektrību pat tad, ja tos neizmanto. Aptuveni 30% veco lampu un kontaktu iestādē jau

• Vingrojumi ar tetrapakām. Sporta nodarbību vada Pienenītes grupas skolotāja Mudīte Jurča. R. Balķītes foto

nomainīts, turpināsim to darīt, cik atļaus iestādes budžets. Šis pārskats palīdzēja atvērt acis un palūkoties apkārt mazliet vairāk nekā ikdienā. Par teritorijas sakoptību gan mums nekādu bēdu nav, jo ir kārtīga sētņiece. Mums drīzāk ir labais paraugs, ko parādīt bērniem, kā jāizskatās apkārtnē, un jāaicina bērni tādu to arī uzturēt.

Tā kā starpnoziedu apvienībā šogad mūsu tēma ir *Sports un veselība*, Ekoskolā izvēlējāmies tēmu par veselīgu dzīves veidu. Ceļu uz Ekoskolu sākam ar sevi! Sakārtosim pašus savus domāšanu, kā būt veselīgiem. Pasākumos uzzināsim vairāk par veselīgu ēšanu, bet fiziskā izkustēšanās tomēr būs prioritāte, jo mazkustīgums mums visiem, lielajiem un mazajiem, dara tikai sliktu.

Oktobrī bērnu dārzā notika radošā rudens ražas izstāde *Vitamīnzemes karaļvalsts*. Bērni kopā ar vecākiem sanesa dārzeņus, ko izvie-

tojam izstādē. Iepriekš grupiņās runājām, kāpēc dārzeņi veselīgi, kādus vitamīnus tie satur, kāpēc veselīgāki ir neapstrādāti dārzeņi. Katrā grupiņā pagatavoja kādus veselīgus vitamīnsalātus. Ko tikai mazie kopā ar skolotājām te pagaršo! No sanestajiem ķirbjiem virtuvē izcepa ķirbju pankūkas.

Uzziņai

Ekoskola ir viens no populārākajiem vides izglītības modeļiem pasaulē. Programmā ir sadraudzības un uz rīcību vērsti raksturs, ko nodrošina dažādi forumi, kampaņas, akcijas, kopumā vides izziņā sakņots mācību process un praktiskas rīcības.

Pašlaik Ekoskolu programmā ir iesaistījušās vairāk nekā 40 000 skolu pasaulē. Latvijā tās ir 168 izglītības iestādes, sākot ar bērnu dārzā līdz pat augstskolām. Arī Kolkas pamatskola ir Ekoskola, kas vairākkārt saņēmusi Zaļo karogu, ko piešķir par īpašiem sasniegumiem vides aizsardzībā un ilgtspējīgas attīstības veicināšanu skolā un tās apkārtnē.

nozīmi ikdienā: pārrunāt mājās ar bērnu šāda uztura priekšrocības, rosināt kopīgi pagatavot veselīgus salātus. Ja bērns būs savu roku pielicis, viņš neatteiksies pagaršot. Tāpat mudināsim kopīgās darbības nofotografēt, lai pēc tam bērnu dārzā izveidotu fotogaleriju. Un vēl — izveidot ģimenei kopā bukletu, grāmatu, plakātu vai zīmējumu *Es augu vesels. No tām izveidosim izstādi, kas būs apskatāma no 16. līdz 27. II.* Katrā grupiņā būs padarīto darbiņu kalendārs, kurā vecāki atzīmēs mājās paveikto.

Savukārt 24. II bērnu dārzā būs **Atvērto durvju diena**, kurā ļoti priecāsimies par katru vecāku, kas atradīs laiku, lai atnāktu. Tajā plānojam no plkst. 9.00 līdz plkst. 9.20 izstādes apmeklējumu, kurā rādīsim bērnu darbības kopā ar vecākiem fotostāstā. No plkst. 9.20 līdz plkst. 10.10 vecāki varēs ielūkoties dažādās bērnu rotaļnodarbībās, bet no plkst. 10.10 līdz plkst. 11.00 bērnu dārza zālē piedāvāšu priekšstādi *Kustīgs bērns — vesels bērns* un vecākiem būs iespēja saņemt noderīgus ieteikumus kopīgajās aktivitātēs ar bērniem.

Pie veselīga dzīves veida noteikti atgriezīsimies arī turpmākajos gados, jo to nevar apgūt vienā gadā. Tas ir tikai pagrūdiens, lai turpinātu. Mazus bērnus audzinām ar personīgo paraugu, nevis stāstīšanu. Tāpēc būtiski, lai kaut kripatiņa no videi draudzīgās domāšanas aizķertos arī vecākos!

Uzklausīja Diāna Siliņa

Mūsu kopējais prieks!

Turpinājums no 1. lappuses

nosvērusies par labu klasiskajai mūzikai, ko- ra dziesmām.

— **Bet tu atbalsti arī novada dziedošo ta- lantu koncertu!**

Baiba Š.: — Biju pārcēlusies no Rīgas uz Kolku, kad te gatavoja pirmo šāda veida kon- certu. Pavādījusi ilgus gadus galvaspilsētā, baudījusi augstvērtīgus kultūras pasākumus, pie sevis piesardzīgi nodomāju: jāaiziet ir, redzēs, kas nu tur būs. Koncerts mani sajūs- mināja, un līdzīgi ir bijis visos pārējos gados. Laikam jau šo notikumu mūsu novada dzīvē gaidu vairāk par visiem citiem. Ļoti patīk da- lībnieku aizrautība, radošā brīvība, tas, ka cilvēki atraisās, bet nepārspilē. Kā cilvēki ie- mirdzas pilnīgi citā gaismā! Kāda bija Regīna Rūmniece ar sava ceļa ļaudīm! Brīlanti!

Kvalitātes latiņa koncertiem jau kopš pirmās reizes ir ļoti augsta, un tas ir pasāku- ma rīkotāju un dalībnieku kopīgs nopelns. Priecājos arī par abu pagastu sadarbību. Vie- nīgās bēdas ir tad, kad jābalso par labāka-jiem, jo gribētos balsot gandrīz par visiem.

— **Arī tava uzstāšanās pērn maestro Rai- monda Paula lomā bija satriecoša! Kā tu no- kļuvi līdz skatuvei? Pati pieteicies vai tevi uzrunāja?**

Baiba Š.: — Dzintra Tauniņa man piezvanī- ja.

Inora: — Kāpēc man liekas, ka tā biju es?

Evita Ernštreite garāmejojot: — Vispār jau tā biju es!

Baiba Š.: — Katrā ziņā sākumā apmulsu. Tad balss klausulē mierināja, ka nekas nebūs jādara, tikai jāsež pie klavierēm.

— **Izskatījās, ka tu spēlē...**

Baiba Š.: — Nē! Tikai jāsež... Nodomāju — ja aicina, kā neatsaukties? Ja es atteikšu, ja vēl kāds atteiks... Piekritu. Bija divus mēne- šus laiks. Bet, kad pienāca koncerta priekšva- kars, tad gan nospriedu, ka būšu paķērusi vienu skursteni par augstu... Redz, ja tu jau- nībā tādā lietā iesaisties un tev neiznāk, tad nekas. Manā gadījumā tas būtu divaini. Bet atpakaļceļa vairs nebija, jāmeklē tik kostīms. Varbūt mazliet palīdzēja daudzie teātrī pava- dītie gadi.

— **Iznāca ļoti labi! Vai tu savai mūža lomai īpaši gatavojies?**

Baiba Š.: — Nē, Paula žestus jau no galvas zināju. Pirmā vieta gan nāca kā milzu pār- steigums.

— **Publikai pārsteigums bija jūsu uzstāša- nās, turklāt ļaudīm patīk humors, parodija.**

Baiba Š.: — Un mana partnere Irina Māgu- re bija brīlanta! Tāda Pugačova! Jā, tā bija viena no lielākajām avantūrām manā mūžā. Acīmredzot trāpījies pareizajā laikā un vietā.

— **Trāpījies desmitniekā, un tas tomēr tev prasīja kaut ko pārvarēt. Esmu pārliecināts, ka novadā vēl ir dziedāt spējīgi ļaudis, kas tikai kautrējas.**

Baiba Š.: — Saprotams, jo uzstāties starp savējiem ir grūtāk.

Ilze: — Arī es jūtu, ka Dundagā man ir vieglāk nodziedāt nekā Kolkā.

Inora: — Bet kautrēties nevajag. Nāciet, mēs jums palīdzēsīm!

Baiba Š.: — Atliek vienreiz pārkāpt barje- rai un sajūst īpašo kaifu.

— **Un droši vien labāk sākt bariņā.**

Baiba Š.: — Pirmo reizi uzstāties mazā grupiņā noteikti ir vieglāk.

— **Tā laikam ir neredzamā fluīdu plūsma no zāles uz skatuvi un no skatuves uz zāli, tas ir došanas, saņemšanas un līdzī dzīvoša- nas prieks, kas šo koncertu pārvērš īpašos svētkos.**

Baiba Š.: — Rīkotāju sirdis tur ir klāt! Un tas pārtop mūsu kopējā priekā.

Andris: — Rīdžinieki sen taujā, vai būs koncerts, kad būs? Mani tuvinieki vienmēr brauc.

— **Tagad dosim vārdu Ilzei Sojai. Par jums laikam gan var teikt: dziedot dzimu, dziedot augu!**

Ilze: — Tiešām dziedu no bērna kājas. Kad man riktīgi patīk, tad no sirds dziedu līdz, un man ir skaļa balss. Kādreiz tā dziedu sep- tiņos no rīta un pie sevis nodomāju: uzcelšu visu māju, pagasta pārvaldnieku, lai. Nekas, lai dzird!

Skolā sāku mācīties 1953. gadā Mazirbē, un direktors tur bija Rūdolfs Ermanbriks. Jau no pirmās klases dziedāju korī, un man uz- reiz bija jābrauc uz koncertu Dundagā. Augu sešu bērnu ģimenē, ar rocību grūti, bet tādai reizei vajag gaišu blūzīti un svārciņus. Mam-

ma izārdīja savu brūno kleitu un uzšuva man svārcus.

Kad 1963. gadā pārcēlos uz Kolku, tur bija divi sievu ansambļi un Rūdolfa Pobusa an- samblis, kurā dziedāja vīri. Mani tur uzaici- nāja par solisti. Braucām apkārt un koncertē- jām kolhozu pilnsapulcēs. Tad sākās kora *Mare* laiks. Esmu piedalījies četros Dziesmu svētkos. Kad es augu, nebija ne laika, ne lī- dzekļu, lai mācītos mūziku. Bet es savus sap- ņus esmu piepildījis uz pašdarbības skatu- ves. Tā man pagājuši vismaz 45 gadi! Bez ēša- nas un dzeršanas es varu, bet bez dziedāša- nas ne!

Baiba: — **Kā var visām dziesmām zināt vārdus?!**

Ilze: — Tā ir, melniņi un vārdi man pielip ātri, īpaši nemācoties. Muzikalitāte ir gēnos. Balss ir visiem 6 bērniem, skaļākā man un jaunākajam brālim Viesturam. Mamma spē- lēja ģitāru, mamma tēvs ermoņikas, viens mamma brālis neilgu laiku ir spēlējis pat Vintera kapelā. Vienīgi žēl, ka pati nevien- mūzikas instrumentu neesmu apguvusi. Visu mūžu jau nopēries darbos. Man tā patīk akordeons un ģitāra...

— **Bet to varētu ar Inoru sarunāt. Ja Baiba spēj spēlēt klavieres...**

Inora: — Un Aldis akordeonu...

— **Vai tas jāsaprot tā, ka Aldis Pinkens koncertā pa Istam nemaz nespēja?**

Baiba: — Tik organisks bija!

Inora: — Viņš improvizēja... Es Aldi pamā- cīju: kad melodija iet uz augšu, tad rokai pa klaviatūru arī jāvirzās uz augšu.

— **Kas viss atklājās! Bet jums, Ilze, bija vienreizēja pieredze, 2013. gadā piedaloties Radio-2 koncertā *Manas tautas dziesmas. Kā viss notika?***

Ilze: — Dzirdēju pa radio, ka tiešajā ēterā var nodziedāt tautasdziesmu. Vai tad es ne- spēju? Sazvanīt bija grūti, bet izdevās. No- dziedāju *Bēdu manu, lielu bēdu*. Pēc tam man piezvana un teic, ka jābrauc uz koncertu Tu- kumā, kas notiks pirms valsts svētkiem. Iz- vēlējos *Dziedāj' tautu tīrumā*. Katru dienu mā- jās trenējos. Pirms uzstāšanās uztraukums bija liels! Bet visi mūsu mākslinieki, Atis Auzāns, Andris Ērglis, Dainis Skutelis, Liene Šomase, visi, kas piedalījās, tik sirsniņi, vien- kārši. Ingus Pētersons pienāk klāt un pasaka paldies par manu skaisto balsi!

— **Tad jau koncerts novadā ir tīrā bērnu spēle.**

Ilze: — Drusku uztraukums ir. Un bail, ka neaizķeras kāds vārds. Vecās dziesmas gan zinu no galvas. Tās ar sišanu neizsītīs ārā.

Inora: — Mūsu fonotēkai būtu jāieraksta visas maz zināmās dziesmas, ko Ilze dzied!

— **Andri, kā jūs sadraudzējāties ar ģitāru?**

Andris: — Spēlēt sāku vidusskolas laikā Rojā. Ģitāru iemācījies pašmācībā. Tolaik dau- dzi jaunieši meklēja akordus, paši ņēmās. Pēc tam neko daudz nespēlēju. Ja nu vienīgi ģi- menes lokā. Atsāku 1991. gadā, kad Kolkā darbojās kristiešu kustība *Jaunatne ar misiju*. Tad mana meita organizēja kristīgo grupu *Xenos*, sadarbojās ar Valdi Indrišonoku. Pats arī sāku dziedāt. Korī gan neesmu dziedājis, mana balss ir īpatnēja, nesader kopā ar ci- tām.

Pirms uzstāšanās vienmēr ir uztraukums. Uz tevi skatās, vēro katru tavu kustību. Bet, līdzko sāk dziedāt, tā uztraukums pāriet. Es gan vienmēr turu vārdus priekšā. Manas ie- cienītās grupas ir *Sestā jūdze*, *Apvedceļš un Klaidonis*, arī dziedātāja Laima Vaikule.

Šogad piedalīšos, jāpiedalās ir! Es gan ne- milu pakļauties Inoras ieteikumiem, bet Ino- ra arī neuzspiež savas domas. Šoreiz gan nav noteiktas koncerta tēmas.

— **Koncerts ilgst dažas stundas, bet gata- vošanās...**

Inora: — Vairāk nekā mēnesi noteikti. Vis- pirms es, tāpat Ruta Bērziņa un Smaida Šnik- valde, uzrunā jau zināmus izpildītājus, arī tādus, kas līdz šim nav uzstājušies. Tad mēģi- nām. Ģenerālmēģinājuma nav. Koncerta die- nā ir mēģinājums ar apskatītājiem. Šogad gan Kolkā, gan Dundagā pasākumu apskaņos ventspilnieki. Ļoti labi, ka ir divi koncerti. Citādi būtu žēl, ka tik ātri viss beidzas.

Protams, jubilejas koncerts būs ar saviem pārsteigumiem, paša izpildītāja sacerētu dziesmu, jauniem dalībniekiem un dzimša- nas dienas izjūtām.

Smaida: — Prieks par katru, kurš atsauca aicinājumam, gan par bijušiem novada iedzī- votājiem, kas atrod laiku atbraukt, gan jau- niešiem, kas grib pārbaudīt savas spējas. Lie- lākais gandarījums ir pilnās skatītāju zāles un aplausi, kas tiek katram dziedātājam. Visi ir uzdrošinājušies un gatavojušies, un to arī skatītāji novērtē.

Mēģinājumi atkal ir sākušies. Uz tikšanos koncertos!

Alnis Auziņš

Sveiks, lai dzīvo!

Atgriešanās Vīdalē

21. I mūsu novada iedzīvotāja Daina Eglīte sagaidīja 85. dzimšanas dienu.

Apsveicēju — novada domes priekšsēdētā- ja Gunāra Laicāns, Sociālā dienesta darbinie- ces Ineses Bernānes un šo rindiņu autores — ierašanās jubilāri patīkami pārsteidza. Viņa, kā pati sacīja, vienā elpas pūtienā mums iz- stāstīja visu dzīvi. Varējām tikai apbrīnot viņas atmiņu, raito valodu un sulīgo stāstīju- mu.

Dainas kundze ir dzimusi vīdalniece. Vie- nīgais bērns savā ģimenē. Tēvs nomiris, kad viņai bijuši 10 mēneši. Kad pabeigusi Vīdāles skolu, kolhoza priekšsēdētājs Fricsons gribē- jis, lai viņa ejot strādāt par galveno grāmat- vedi, bet Daina aizbēgusi uz Dundagu. Fric- sons vēl solījies viņu ar miliciju atvest atpa- kaļ uz kolhozu. Tāpēc meitenei bijis pat bail apciemot mammu Vīdalē.

Skolotājs Eihlers, Dainas mamma māsas vīrs, iekārtojies meiteni darbā pie Lejas par kanalejas praktiķanti MRS Jaundundagas meža iecirkņa Sūdes mežniecībā. Meitenes mamma nav varējusi palaist gotiņu ganos, kolhoza govīs nākušas virsū, tāpēc Daina ņē- musī mammu pie sevis. Vēlāk strādājusi rūp- kombinātā par galveno grāmatvedi. Grāmat- vedība toreiz atradusies *Kušu* mājā. Dainu aizsūtījuši uz kursiem Rīgā, kur viņa iepazi- nusies ar savu nākamo vīru. Aizprecējusies uz Rīgu. Mammu paņēmusi līdzī.

Galvaspilsētā nodzīvojusī no 1955. gada

līdz 2000. gadam un atgriezusies atkal mūs- pusē, vispirms Kolkā, tad Vīdalē, *Saulstaros*. Dainas kundze bijusi palikusi viena — mam- ma un vīrs nomiruši, abas meitas izaugušas un aizgājušas savā dzīvē, viena — Lielupē, otra — Rīgā. Taču aiziet no Rīgas palīdzējušas neciešamās nekārtības saimnieka mājā, kur irējusi dzīvokli. Meita aicinājusi pie sevis, bet tur arī Dainas kundze nav iedzīvojusies.

Tad bijis jābrauc uz Arnolda Kehera, Dai- nas kundzes jaunākās meitas krusttēva, bē- rēm Kolkā. Bērniņas draudzene Skaidrīte Ke- here aicinājusi dzīvot uz Kolku. Taču Dainas kundzei šī vieta ne visai patikusi, jo bijis bail no jūras. Bet krustdēls Aigars Kehers teicis, ka jūrmalā pārdot vienistabas dzīvokli. Ja ņem uzreiz, tad jāmaksā 700 latu, ja pa da- ļām, tad — 800. Abas ar Skaidrīti prom apska- tīties! Jā, dzīvoklis jauks, virtuvīte — arī, naudas pirkumam pietiek. Uzreiz nopirkusi, bet nu vairs nav sanācis, par ko mantas pār- vest. Znoti salikuši naudiņu kopā, paņēmuši busiņu un visas pekeles pārveduši. Bet, ka- mēr Dainas kundze aizbraukusi uz dārziņu Saulkrastos nolasīt ogas, puikas Kolkā salau- zuši viņas īpašumam durvis, izzagusi mantas. Vainīgos jau policija atradusi, bet bijis ne- omulīgi dzīvot. Par Vīdāles dzīvokli izlasījusi avīzes sludinājumu. «Dzīvoklis silts un sau- lains», novērtē Dainas kundze.

• *Kāzu dienā ar Jāni Bulmīstru.*

Foto no Dzimtsarakstu nodaļas albuma

Kādā brālēna dzimšanas dienā iepazinū- sies ar Jāni Bulmīstru, brālēna sievas brāli, kas interesējies, vai nevajag ko palīdzēt. Kā atnācis malku skaldīt, tā arī palicis un prom nav gājis. «Es nedzinu arī», atzīst Dainas kundze. Kaimiņi teikuši: «Nu tev ir brūt- gans!» «Kāds brūtgans!? Viņš man saimniecī- bā palīdzēja — siltumnīcu atjaunoja, ogu krū- mus izzāģēja», atceras jubilāre.

Viņa redzējusi dažādus sapņus un tulkoju- si tos. Jānis to īpaši nopietni nav ņēmis. Bet kādu reizi Dainas kundzi sapnī apciemojusi mamma un noteikusi, ka jāsalaulājas vai jā- sarakstās... «Ko tad tev mamma teica?» jau-

tājis Jānis. Kad Dainas kundze atbildējusi, Jānis teicis, ka to visu var nokārtot. Tad nu 2007. gada 23. martā Rita Langmane abus Dundagas pilī sarakstījusi. Par lieciniekiem bijuši Aigars un Ilze Keheri. 2013. gadā Jānis aizgājis mūžībā.

Dainas kundze uzteic gan savu rosīgo krustdēlu, kas daudz palīdzējis, gan savu pastnieci Astrīdu Krasoni, par kuru saka: «Viņa mums ir zelts, vislabākā pastniece pa- saulē!» Astrīda atvedot gan ūdeni, gan maizi, gan zāles.

Diāna Siliņa

Raibs kā dzeņa vēders

Filma *Freimis. Mārtiņš Freimanis*

Mārtiņa Freimaņa draugs kinorežisors Arvids Krievs sadarībā ar nodibinājumu *Mārtiņa Freimaņa fonds* izveidojis dokumentālo filmu, ko 1. III plkst. 14.00 rādīs Kolkas tautas namā.

Režisora rīcībā ir unikāli videomateriāli, jo, dzīvojot kaimiņos, Mārtiņš viņam uzticējies vairāk nekā citiem žurnālistiem. Dokumentālajā filmā apkopotī spilgtākie fragmenti no aizraujošākajiem un emocionālākajiem brīžiem Mārtiņa dzīvē. A. Krievs: «Iecere veidot filmu par Mārtiņu Freimani mums ar operatoru Dāvi Šimani radās krietni sen un it kā nejauši. Meklējām aktierus spēlfilmā, ar rokas kameru tāpat *pafilmējot*, lai pieradinātu aktieri, un redzējām, cik viegli Mārtiņš kontaktējās ar kameru. Bija skaidrs arī, ka toreiz vēl maz pazīstamā grupa *Tumsa* reiz kļūs slavēna un tāds videomateriāls būs filmas vērts. Materiāli, kas ir mūsu rīcībā, ir unikāli, tādu nevienam nav. Un tur ir ne tikai spožā Mārtiņa dzīves puse, kādu redz publika uz skatuves...»

Dokumentālās filmas galvenais mērķis bija iemūžināt Mārtiņa Freimaņa piemiņu filmā, kas atspoguļotu ne tikai viņa personību un dzīvi, bet arī Latvijas mūzikas vēsturi, kuras sastāvdaļa ir arī M. Freimanis. Pusotru stundu garā filmā *Freimis. Mārtiņš Freimanis* ļauj iepazīt mūziķi no jauna.

Filma tapusi ar atbalstu, ko snieguši privātie ziedotāji, Aizputes novada dome, *Radio Skonto*, tipogrāfija *Eveko* un citi uzņēmumi, kā arī uzvara labdarības ierosmes *Labiedarbi.lv* projektu konkursā.

Filmas DVD būs pieejams tikai www.mff.lv pret 15 € ziedojumiem, kā arī MFF pasākumos. Tirdzniecībā filma nenonāks.

Nāc sadziedāt!

Konkurss norisināsies 28. II Rīgas Stradiņa universitātes aulā, pieteikties var solisti un popgrupas — 5 līdz 21 gadus veci bērni un jaunieši.

Žūrijas komisijā: grupas *Cosmos* dalībnieki un diriģents Jānis Ozols, Nacionālā teātra aktrise Madara Botmane, operdziedātāja Andžella Goba un Elīna Šimkus un mūziķis un komponists Valters Pūce. Konkursa nolikums un pieteikuma anketas: www.nacsadziedat.lv

Vāksim nolietotas elektroiekārtas!

Līdz 31. III izglītības iestādes var pieteikties konkursā *Tīrai Latvijai!*

Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu vākšanas konkursu rīko *Zaļā josta*, a/s BAO un Valsts izglītības satura centrs. Tā mērķis ir veicināt skolēnu izpratni, ka elektroiekārtu atkritumi kaitē videi, un apvienot spēkus, lai mazinātu vides piesārņojumu ar bīstamiem atkritumiem.

Lai pieteiktos konkursam, izglītības iestādēm jāreģistrējas *Zaļā josta* interneta lapā

Pabeigts projekts

Eiropas reģionālā attīstības fonda (ERAF) līdzfinansētais ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstības projekts Kolkas ciemā ir pilnībā īstenots.

Jau kopš 2013. gada beigām Dundagas novada dome un tiešais atbalsta saņēmējs pašvaldības SIA *Kolkas ūdens* aktīvi piedalās Eiropas Savienības ERAF līdzekļu apgušanā, īstenojot projektu *Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Dundagas novada Kolkas pagasta Kolkas ciemā*.

Kopējais projektā paredzētais darbu apjoms Kolkas ciemā īstenots ar šādiem līgumiem. 07.07.2014. starp pilnsabiedrību *Talsu partneri* tika noslēgts būvdarbu līgums *Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Dundagas novada Kolkas pagasta Kolkas ciemā* par būvdarbu kopējo cenu 463 984,58 € bez PVN. Paveiktais darbs ir pieņemts, un ob-

www.zalajosta.lv izveidotajā konkursa elektroniskajā pieteikuma formā. Konkursā aicinātas iesaistīties pirmsskolas, vispārējās, profesionālās, interešu un augstākās izglītības iestādes.

Zaļā josta sadarībā ar a/s *Latvijas valsts meži* un *Mammadaba* papildus izsludinājusi fotokonkursu *Mans briesmīgākais elektro atradums mežā. Darbi jāiesūta līdz 20. IV* elektroniski uz e-pastu tirailatvijai@zalajosta.lv, pavadvēstulē norādot audzēkņa — fotogrāfa — vārdu, uzvārdu, vecumu, klasi, mācību iestādi un īsu attēla aprakstu, ieskaitot tā atrašanās vietu un uzņemšanas datumu.

Papildinformācija: Ilze Liepa—Balode, *Zaļā josta* projektu direktore, tālr. 67808112, e-pasts konkurss@zalajosta.lv, www.zalajosta.lv

Laima Kubliņa,
SIA *Zaļā josta* mārketinga vadītāja

Zaļināšanas prasības

No 2. II Lauku atbalsta dienests (LAD) lauku bloku kartē ir publicējis ainavu elementus — kokus, krūmu grupas un dīkus. Aicinām lauksaimniekus pārskatīt iezīmētos elementus un vajadzības gadījumā iesniegt precizējumus.

Var pievienot arī jaunus ainavu elementus. Lai precizētu vai iezīmētu jaunus elementus, ir jāiesniedz bloku precizēšanas pieteikums Elektroniskās pieteikšanās sistēmā (EPS). Gala termiņš bloku precizēšanas pieteikumu iesniegšanai ir 1. IV.

Lauksaimnieki! Ar ainavu elementiem vien ir grūti izpildīt prasību — izveidot un uzturēt ekoloģiski nozīmīgas platības (ENP), tāpēc katram lauksaimniekam jānovērtē, kas saimniecībā vēl jāpaveic, lai būtu ievērotas zaļināšanas prasības. Lauksaimnieku atbalstam LAD ir sagatavojis īpašu zaļināšanas kalkulatoru, kas noder, lai veiktu aprēķinus par savu saimniecību.

LAD atgādina — lai šogad saņemtu platību maksājumus pilnā apjomā, ir jāievēro zaļināšanas prasības. Tās skar saimniecības, kurās aramzemes platība ir vismaz 10 ha. Zaļināšanā ietilpst: kultūraugu dažādošana; ENP — papuves, pākšaugu, ainavu elementu, laukmalas — izveide un uzturēšana 5% no aramzemes; esošo ilggadīgo zālāju — iepriekš pastāvīgo pļavu un ganību — saglabāšana. Plašāk zaļināšanas prasības skaidrots LAD interneta lapā izvēlnē *Zaļināšana* — kas jāievēro katram zemkopim, lai šogad platību maksājumus saņemtu pilnā apmērā, kā arī minēti izņēmuma gadījumi, kad prasības nav jāievēro.

Lauksaimniekiem, kuriem jāievēro zaļināšanas prasības, uz platību maksājumiem būs jāpiesakās elektroniski, tāpēc LAD aicina lauksaimniekus jau tagad kļūt par Elektroniskās pieteikšanās sistēmas klientiem.

Dundagas novadam ir piemērots *Mežu atbrīvošanas un jāievēro tikai kultūraugu dažādošana*.

Kristīne Ilgaža,
LAD Sabiedrisko attiecību daļas vadītāja

Notikušais

20. I Mazirbē Barikāžu laiku palīdzēja atcerēties dalībnieku atmiņas un dokumentālā filma. Pie ugunsкура par 1991. gada janvāra notikumiem stāstīja aculiecinieki un līdzdalībnieki — Aldis Kreicers, kas sargāja televīzijas torni, un Andris Kandis, kas sargāja Doma laukumu. Internātpamatskolā interesenti noskatījās Zigurda Vidiņa dokumentālo filmu *Tēvu barikādes*.

31. I Lībiešu tautas namā koncertēja Jānis Lūsēns un Uģis Roze.

3. II Dundagas bibliotēkā, piedaloties autoram, atklāja Jura Bērziņa—Soma fotogrāfiju izstādi *Tu esi. Tu vari*. Tajā iemūžināti sportisti 2012. gada Londonas paraolimpiskajās spēlēs, un tā tapusi ar bankas *Citadele* atbalstu. Izstāde skatāma līdz 27. II. 6. II plkst. 16.00 Dundagas pili nodimdināja

tautas deju koncerts. Ar draugiem dancot gāja bērnu un jauniešu deju kolektīvi no Dundagas, Rīgas, Talsiem un Ādažiem.

No 6.—8. II Dundagas novads kuplināja *Balttour 2015 izstādi Ķīpsalā*. Mūsējie darbojās Kurzemes stendā kopā ar Talsu, Rojas un Mērsraga novadu. Kopā ar kaimiņu novadiem ir izdota jauna Ziemeļkurzemes karte ceļvedis sešās valodās, īpašais Dundagas jaunums — novada zīmola brošūra latviešu, angļu un lībiešu valodā, kā arī gada pasākumu gada kalendārs — dāvina sadarbības partneriem. Novada mājražotāji iekārdināja apmeklētājus ar *Jaunsniķeru* sklandraušiem un pūteļi, ar Kolkas zelta šprotēm, *Ūšu* sklandraušiem, ar izstrādājumiem no Pāces vilnas fabrikas dzijas, kā arī uzrunāja ar veselīga dzīvesveida centra *Tavai sirdij* virtuves gudrībām.

Alnis Auziņš

Jauno šahistu cīņās

Veiksmīgi esam piedalījušies divās sacensībās Kuldīgā.

29. II Ziemassvētku turnīrā Elīna Anzenava izpildīja II sporta klases, Matīss Vīksna III sporta klases un Paula Skaidiņa II sporta klases normu. Matīsam 2. vieta savā grupā, Paula un Tīna Aukmane savās grupās bija labākās starp meitenēm, Dāvim Alkšbirzem 3. labākais rezultāts zēnu vidū.

21. I Kurzemes novada komandčempionātā 1.—4. klašu grupā Dundagas vidusskola ieguva 5. vietu 12 komandu konkurencē, bet 5.—9. klašu grupā — 4. vietā 7 komandu vidū. Visstabilāk abās sacensībās spēlēja otrklasnieks Roberts Ludevīks.

Alnis Auziņš

Tautas bumbā

21. I Talsu novada atklātajā skolēnu olimpiādē sportā *Tautas bumba* 4.—5. klašu grupā starp 14 komandām vidusskolas zēni izcīnīja pirmo vietu, bet meitenes — trešo.

Zēnu komandā spēlēja Dāvis un Klāvs Alkšbirzes, Kārlis Blūmentāls, Markuss Ekers, Aleksis Fesenko, Gvido Paučs, Madars Mauriņš, Rūdolfs Remess, Nils Kuģinieks un Aleksis Gorjunovs, meiteņu komandā — Sanita Daniēla Kokareviča, Kristīne Kluce, Daniela Vēze, Liene Gerharde, Elizabete Zvaigzne, Alise Damberga, Felicita Ludevika un Daniēla Ozollapa. Skolēnus gatavoja sporta skolotājas Una Sila, Skaidrīte Motmillere un Gundega Lapiņa.

Diāna Siliņa

Popiela Kolkas pamatskolā

5. II tautas namā skolēni piedalījās populārās mūzikas pasākumā *Popiela*.

Pārstāvēti bija dažādi žanri, valstis un gaumes, un 42 izpildītāji iejutās pat vairāku skatuves mākslinieku lomās. Jaunāko klašu skolēniem priekšnesumus palīdzēja sagatavot audzinātāji un vecāki, vairākus bērni sagatavoja paši. Īpaši uzteicami vairāku priekšnesumu režijas autori Kārlis Roderts un Sintija Antmane.

Skolēnu sniegumu vērtēja žūrija — mūzikas skolotāja Evita Ernštreite, latviešu valodas skolotāja Aisma Brande un Dundagas vidusskolas 8.b klases audzinātāja Una Sila. Šī klase pārsteidza, krāšņi uzstājoties ar *Vengaboys* dziesmu *Shalala lala*. Dundziņi bija atveduši siena čupas, jautru krodziņu, bija šaudišanās un policijas iejaukšanās. Gan žūrija, gan skatītāji to novērtēja ar ovācijām.

Skumju brīdī esam kopā ar Kultūras pils direktori Baibu Dūdu, no brāļa Raivo atvadoties.
Dundagas novada pašvaldība

Pils frizētava strādā darba dienās no plkst. 9.00 līdz 15.00, sestdienās — no plkst. 9.00 līdz 13.00. Tālruni: 63242653 un 29279901.

Ieguldījums tavā nākotnē!

kopējās izmaksas ir aptuveni 583 000 €, ieskaitot PVN, bet attiecināmās izmaksas ir aptuveni 443 000 €, no kurām ERAF līdzfinansējums ir aptuveni 377 000 €. Izmaksas, ko nesedz ERAF līdzfinansējums, sedz no Dundagas novada pašvaldības ieguldījuma SIA *Kolkas ūdens* pamatkapitālā un SIA *Kolkas ūdens* līdzfinansējuma.

Projekta ieguvums — Kolkas ciemā uzlabosies centralizētā kanalizācijas savākšanas un notekūdeņu attīrīšanas kvalitāte, kā arī iedzīvotāji saņems kvalitatīvāku dzeramo ūdeni.

Aigars Kehers

Žūrijas īpašās simpātijas saņēma *Duets Sandra* — Katrīna Liepa un Marta Muņķeviča, grupa *Crazy Dolls* — 1. un 2. klase, pasākuma vadītāji Kārlis Runcis un Toms Tindnovskis, kuri kopā ar Ediju Pagilu, Jāni Čači un Ralfu Zorģi attēloja AronChupa dziesmu *I'm an Albatroz*. Ar atraktivitāti un lokanību izcēlās grupa *Dada Life* — Juliāns Kevrelis & Co. Žūrijai strādājot, skatītājus priecēja skolotājas Dainas Miķelsones deju grupa. Dīdžeju diskotēka dejās vienoja abu skolu bērņus.

Labākie kolcinieki pārstāvēs skolu *Popielā* Rojas kultūras centrā, arī dundadziņieki aicināja kolciniekus piedalīties savā *Popielā*.

Dzintra Tauniņa,
direktora vietniece ārpusklases darbā

Izsakām visdziļāko līdzjutību Baibai Dūdai, brāli mūžībā aizvadot.
Latvijas Pīļu un muižu asociācija

Ritvars Krauja (1977)
Raimonds Vilis Krinkels (1931)
Mirdza Viksne (1936)
Zigurds Veide (1942)

«Dundadziņš» Nr. 2 (195)
2015. gada februāris.
Dundagas novada pašvaldības izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas nr. 000702696.

Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV-3270.
Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Gunārs Laicāns, Lauris Laicāns, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Visvaldis Radelis, Diāna Siliņa un Smaida Šņikvalde.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadziņku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. Metiens: 2000 eks.
Internetā: www.dundaga.lv/avize

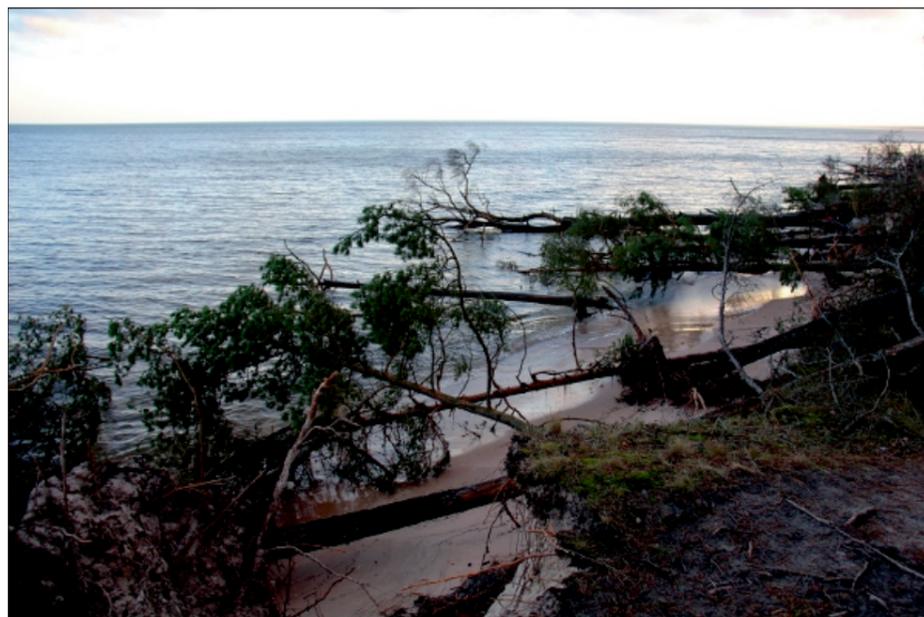

Smuks kā bilde!

Tas nav nekāds briesmonis, kas citus draud aprīt, gluži otrādi, to pašu var apēst, un tas būs tikai veselīgi! Iepazīsimies — brašā Biešu sieva no radošās rudens ražas izstādes *Vitamīnzemes karaļvalsts* bērnudārzā Kurzemīte.

Intas Grīnītes foto

Pēc *Feliksa Kolkas*ragā 18. I. Viss notiek tā, kā tam *Raiņa* un *Aspazijas* gadā jānotiek, — vētru sēj, un vējš priedes nolauž, — ja ne augstākās, tad vismaz tās, kas kāpās pie jūrmalas stāvēja. Vai pārtaps par kuģiem, to rādīs nākamība.

Ineses Dāvidsones foto

Šahistam jau no mazotnes jābūt ar asu prātu un drošu, pietiekami slaidu roku. Kurzemes novada komandčempionātā sākumskolas grupā vissekmīgāk no dundadzniekiem spēlēja Dundagas vidusskolas 2. klases audzēknis *Roberts Ludevīks*, kas ar 5 punktiem no 7 iespējamajiem bija 6. labākais 32 skolēnu vidū.

Gunāra Gertnera foto

Mērķis sasniegts — ir iegūts pretinieku karogs! Tas ir *Toma Tindenovska* drošajās rokās. Mirkļis no kārtības un drošības dienas *Kolkas pamatskolā* 21. I.

Foto no Kolkas pamatskolas albuma

Latvijas Ornitoloģijas biedrība (LOB) aicina sagatavot putnu barotavu no otrreiz izmantotiem materiāliem. Domāsim videi draudzīgi, oriģināli un radoši! Gatavā barotava jānofotografē un kopā ar barotavas pieteikuma anketu (atrodama www.lob.lv) elektroniski jānosūta LOB līdz 28. II. Svarīgi! Ja esi iesācis putnus barot, tad dari to līdz pat pēdējiem sniegiem, ja esi nolēmis piedalīties konkursā, tad dari to, nenokavējot termiņu!

Vijņa Skujas foto, Daiga Brakmane — konkursa koordinatore, daiga@lob.lv, tel. 26454504

Stingri ņemot, *Kolkā* ielu nav. Ir autoceļš *P131*. Un tomēr reizi gadā iela uzrodas. Tai nav jāremontē bedrītes, tikai drusku jāapgaismo, bet nepiesaistot Eiropas Savienības līdzekļus. Turklāt tā braši skan! 5. II *Kolkas pamatskolā* notika gadskārtējā un jauniešu iecienītā *Popiela*.

Ineses Dāvidsones foto

Precizējums. Janvāra *Dundadzniekā* publikācijā par filmu *Nav divu ceļu* fotogrāfijā 8. lpp. apakšā pa labi redzama — *Staņislava Adamkoviča*. Paldies *Benitai Osei* par precizējumu!